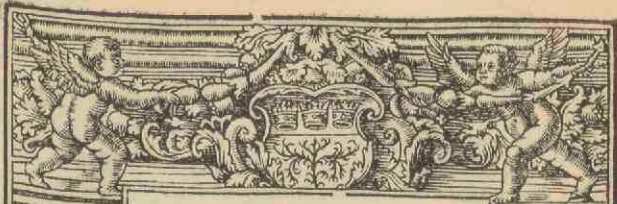

**Nuclei Johannis Murmellij Ruremundensis de nominum
verborumq[ue] declinationibus, studiose iuuentuti perutiles
summeq[ue] necessarij**

<https://hdl.handle.net/1874/422378>

Nuclei Johanne
 nis Hurmellij Buremunden-
 sis de nominum verborumq; de-
 clinationibus, studiose in-
 uentuti perutiles sum-
 meq; necessarij.

Apud sanctam Abiorum
 Agrippinā, in edibus He-
 ronis Alopecij.

M. D. X X V.

AD PVEROS BONIS ARTIBVS INSTI
tuendos, vt sibi caueant a quodam literatore
cui Lupo cognomentum est.

EPIGRAMMA PARAENETICON,
id est, admonitorium.

Quo ruitis pueri? Lupus est, z creditis agnum.
Mentitur placidam lanca vestris ouem.
Fronti nulla fides, pulchre ne credite pelli
Nam cum vulpe lupum subdola corda tegunt.
Cum lana carnem esuriens vult pastor habere
Et scabiem nulla pellere nouit ope.
Venditat iste vaftris vulgo sermonibus artes,
Effrons z primum captat vbique locum.
At rudis Aesopum non trinit, cumq; sit anser
Arguto dici gutture querit olor.
Fabre fingendi fucos, si queritis artes,
Conueniens vobis iste magister erit.
Ingenuis linguam pectusq; polire paratos
Vos quas ignorat, nemo docere potest.
Sera subire solet mentes metania viriles
Sub ferula pueri quod didicere nihil.
Desipiunt matres vestre stultissima turba
Infelix stolidi credulitate genus.
Blandus eis sermo placet, indulgentia vobis,
Hinc sine profectu tempora vana fluunt.
Spectatur liquido verum certumq; quod aiunt
Sua mali corui nulla fuere bona.

ADAGIVM ERASMICVM.

κακοῦ νόσου κακοῦ σώου, Mali corui malū ouū,
hoc est, indocti preceptoris indoctus discipulus.

S bene vos noui, nuces nō libēter lingu-
tis, vanis vsq; adeo lusibus dediti, vt esu-
rientes interdū cibi sumptionē differre q̄s
ludū intermittere malitis. Proinde con-
sultum cupiens vobis, nuces fregi, nu-
cleos apposui, iuxta illud Plantini Palinuri: Quē
nucleos e nuce esse vult, frangit nucem. Vestrum igi-
tur est, vt duris nucibus q̄primū relictis, molles istos
nucleos auidissime deuoretis. Sunt em̄ bonis aroma-
tibus ita conditi, vt ad salubritatē facientes, ventrem
minime sint soluturi. Valete Alcmariē. vij. idus Iunij.

¶ DECLINATIONIS DESCRIPTIO.

Declinatio est vocis inflexio, que maxime fit in fi-
ne. Describitur z hunc in modū: Declinatio est ex ver-
bo in verbum vocis commutatio.

¶ DECLINATIONIS PRIMA DIVISIO.

Declinationum alia fit p̄ casus, z est vocis in fine
per casus variatio. Et hec est nominum, pronominū, z
participiorū. Alia per personas, z est vocis in fine per
personas variatio, estq; verborū z appellat̄ cōiugatio.

¶ DECLINATIONIS SECUNDA DIVI.

Declinatio vocis (autore Charisio) ē triplex. Aut
naturalis latina. Aut accersita. Aut mista. Naturalis
vt poeta poete. Accersita, que grecum morem sectas-
tur, vt grammaticę grammatices. Mista, que in flexu
latino grecas inserit voces, vt Orpheus Orphei vel
Orpheos, Hectorem vel Hectors.

¶ DECLINATIONIS TERTIA DIVISIO

Declinationes nominum quinque sunt. Prima facit
ḡm̄ singularē in æ diphthongon, vt hic poeta, huius
poetæ. Secūda in i productā, vt dñs dñi. Tertia in is

brenē, vt pater patris. Quarta in us pductā z in u, vt
hic senatus, huius senatus: z hoc cornu, huius cornu.
Quinta in ei diuisas syllabas, vt species speciei.

DISCANT PVERI AD VNGVEM
declinare.

Fabius libro. j. Nomina (inquit) declinare z verba,
in pumis pueri sciunt, neq; em̄ aliter peruenire ad in-
tellectū sequentiū possunt. Phoca etiam teste. Om̄is
ambiguitas in genere nominis et declinatione confi-
stit. Et Hieronymus noster in epistola quam de insti-
tutione filie scripsit ad Athletam: Nō sunt cōtemneri
da (inquit) quasi parua, sine quibus magna constare
non possunt.

DE TERMINATIONIBVS ET GE-
neribus nominum prime declinationis.

Prime declinationis tres sunt terminationes a,
as, es, vt poeta, Eneas, Priamides: additur a non-
nullis am propter hebraica, vt Adam, Abraham, z id
genus alia, sed hec non declinant nisi transformēt in
latinā terminationē, vt hic Adam huius Ade, vel hic
Adamus huius Adami. Ab alijs e quoq; addit p-
pter greca, grammaticę, musice: vtz de his z ceteris
gręcis que in nro sunt vsu, alio loco dicemus. M̄na
huius declinatiōis sunt quinq;. Masculinū, vt h̄ poe-
ta. Femininū, vt h̄ musa. Cōmune, vt hic z hec adue-
na. Epicenū, vt hec aq̄la. Dubiū, vt hic vel hec dama.
Sunt qui neutrū addunt, vt h̄ turia, h̄ pascha. Turia
fluij nomē apud Salustii neutrū generis esse docēt
Nestus Fustus, Manlius Theodorus, Phocas, Au-
relius Augustinus, Hermolaus Barbarus, z Georgi-
us Valla. Reclamat Priscianus cōtendēs nullū neu-
trum, nec prime, nec quinte declinatiōis esse posse, cui
recentiorū pleriq; subscribūt, declinātes h̄ pascha, hu-
ius paschatis tertia declinatione, quod minime pro-

bo, censens in hac re, nec Abdancinellū, nec Lācilotū,
 nec quēlibet aliorū, sed Georgiū Vallam imitandum.
 Est em̄ pascha neutri generis, prime declinatiōis, cū
 testibus Hieronymo ⁊ Augustino hebraicū nomē sit,
 qđ Greci (vt ait Vallā) indeclinatū seruarūt. Rufoni-
 us: Nos etem̄ primis sanctū post pascha diebus. Idē:
 Instantis reuocant qua nos solennia pasche. Addunt
 ⁊ alij genus omne, ex sententia Nesti Fusti, vt hic et
 hec ⁊ hoc aduena, alienigena.

FORMA DECLINANDI NOMINA
 prime declinationis.

Singulariter, *Atō* h̄ poeta, *gtō* huius poete, *dtō*
 huic poete, accusatiuo hunc poetā, *vtō* o poeta, *ablō*
 ab hoc poeta. *Plr*, *Atō* hi poete, *gtō* horū poetarū, *dtō*
 his poetis, accusatiuo hos poetas, vocatiuo o poete,
 ablatiuo ab his poetis.

Sing. h̄ musa, huius muse, huic muse, hāc musam,
 o musa, ab hac musa. *Plr*, he muse, harū musarū, his mu-
 sis, has musas, o muse, ab his musis.

Sin. h̄ asina, huius asine, huic asine, hanc asinam,
 o asina, ab hac asina. *Plr*, he asine, harū asinarū, his asi-
 nabus, has asinas, ab his asinabus. Sic declinant̄
 equa, mula, dea, liberta, filia, nata, ⁊ due, ⁊ ambe.

Sing. h̄ pascha, huius pasche, huic pasche, hoc pa-
 scha, ab hoc pascha. *Pluraliter* nō declinat̄.

Singul. hic ⁊ h̄ aduena, huius aduene, huic aduene,
 hunc ⁊ hanc aduenā, o aduena, ab hoc ⁊ ab hac adue-
 na. *Pluralit̄* hi ⁊ he aduene, *gtō* horū ⁊ harū aduenarū,
 his aduenis, hos ⁊ has aduenas, o aduene, ab his ad-

Singulariter, hic ⁊ hec dama, huius da- (uenis.
 me, huic dame, hunc vel hāc damam, o dama, ab hoc
 vel ab hac dama. *Plr*, hi vel he dame, horū vel harum
 damarū, his damis, hos vel has damas, o dame, ab his

Singul. h̄ Eneas, huius enee, huic enee (damia.

hunc eneam z enean, o enea, ab hoc enea.

Singul. hic priamides, huius priamide, huic priamide, hunc priamidē, z priamidā a ntō priamida, quo vsi inueniuntur antiqui, o priamide z priamida, ab h̄ priamide vel priamida. Plr, hi priamide, hoz priamidarum, z per syncopen priamidū, his priamidis, hos priamidas, o priamide, ab his priamidis.

¶ DE TERMINATIONIBVS ET GENERIBVS NOMINŪ SECŪDE DECLINATIONIS.

Secunde declinatiōis ier sunt terminatiōes, er ir ur um us z eus. vt puer, vir, satur, poculū, dñs, orpheus. Genera huius declinatiōis sunt sex. Masculinū, h̄ faber. Femininū, vt h̄ pomus. Neutrū, vt h̄ poculū. Lōe, vt h̄ z h̄ philosophus. Epicenū, vt h̄ conuus. Dubium, hic vel hec aluus, hic vel hoc vulgus.

¶ FORMVLA DECLINANDI NOMINA secunde declinationis.

Sing. Ntō h̄ puer, gtō huius pueri, dtō huic pueri, accusatiuo hunc puerz, vtō o puer, ablatiue ab hoc puero. Plr, Ntō hi pueri, gtō hoz pueroz, datiuo his pueris, accō hos pueros, vtō o pueri, abltō ab his

Sing. h̄ vir, huius viri, huic viro, hūc (pueris. virum, o vir, ab h̄ viro. Plr, hi viri, hoz virozū, his viris, hos viros, o viri, ab his viris.

Sing. h̄ satur, h̄ satura, h̄ saturū, huius saturi saturre saturi, huic saturo sature saturo, hūc saturz, hanc saturā, h̄ saturz, o satur satura saturz, ab h̄ saturo, ab hac satura, ab h̄ saturo. Plr, hi saturi, he sature, h̄ satura, hoz saturoz, haz saturaz, hozum saturoz, his saturis, hos saturos, has saturas, h̄ satura, o saturi sature saturo

Singul. h̄ poculū, huius poculi, huic poculo, h̄ poculū, o poculū, ab hoc poculo. Plr, h̄ pocula, hozum poculoz, his poculis, h̄ pocula, o pocula, ab his poculis.

Sing. h̄ glyceriū, huius glyceris, huic glycerio, hanc

glycerium, o glycerium, ab hac glycerio.

Sin. h̄ dñs, huius dñi, huic dño, hunc dñm, o dñe,
ab h̄ dño. Plr, hi dñi, hoz dñorum, his dñis, hos domi
nos, o domini, ab his dominis.

Singl. h̄ deus, huius dei, huic deo, hūc deū, o de
us, ab hoc deo. Plr, hi dei vl̄ dij, hoz deoz vl̄ deū, his
deis vl̄ dijs, hos deos, o dei vl̄ dij, ab his deis vl̄ dijs.

Sing. h̄ filius, huius filij, huic filio, hunc filiū, o fi
li, a filio. Plr, hi filij, hoz filioꝝ, his filijs, hos filios, o

Singu. h̄ Laurentius, huius lau- (filij, a filijs.
rentij, huic laurētio, hūc laurentiū, o laurēti. ab h̄ lau-

Sing. h̄ pomus, huius pomi, huic (rentio.
pomo, hanc pomum, o pome, ab hac pomo. Plr, he po
mi, haz pomoz, his pomis, has pomos, o pomi, ab his

Sing. h̄ pelagus, huius pelagi, huic pe- (pomis.
lago, hoc pelagus, o pelagus, ab hoc pelago.

Singul. h̄ z h̄ philosophus, huius philosophi, huic
philosopho, hunc z hanc philosophū z philosophon,
o philosophe, ab hoc z ab hac philosopho. Plr, hi z he

philosophi, hoz z haz philosophoz, his philosophis,
hos z has philosophos, o philosophi, ab his philoso-

Sing. h̄ vel h̄ pampinus, huius pāpini, (phis.
huic pampino, hūc vel hanc pampinū, o pampine, ab
h̄ vel ab hac pampino. Plr, hi vel he pampini, hozum
vel haz pampinoꝝ, his pampinis, hos vel has pamp
pinos, o pampini, ab his pampinis.

Sin. h̄ vel h̄ vulgus, huius vulgi, huic vulgo, hunc
vulgū vl̄ h̄ vulgus, o vulge vel o vulgus, ab h̄ vulgo.

Sing. h̄ Orpheus, huius orphei vel orpheos, hu
ic orptheo vel orphei, hunc orpheum vel orphea, o or-

Sing. h̄ bonus h̄ bona h̄ (pheu, ab h̄ orptheo.
bonum, huius boni bone boni, huic bono bone bono,
hunc bonū hanc bonā h̄ bonū, o bone bona bonum, ab

h̄ bono ab hac bona ab h̄ bono. Plr, hi boni he bone

h̄ bona, hoz bonoz harum bonaz hoz bonoz, his bonis, hos bonos has bonas hec bona, o boni bone bos

Sing. h̄ pulcher h̄ pulchra h̄ (na, ab his bonis, pulchri, huius pulchri pulchre pulchri, huic pulchro pulchre pulchro, hunc pulchrum hanc pulchram hoc pulchri, o pulcher pulchra pulchrum, ab hoc pulchro ab hac pulchra ab hoc pulchro. Plr, hi pulchri he pulchre h̄ pulchra, hoz pulchroz haz pulchraz hoz pulchroz, his pulchris, hos pulchros has pulchras h̄ pulchra, o pulchri pulchre pulchra, ab his pulchris.

Sing. h̄ vnus h̄ vna h̄ vnū, huius vnus, huic vni, hunc vnū hanc vnā h̄ vnū, o vne vna vnū, ab h̄ vno ab hac vna ab h̄ vno. Plr, hi vni he vne h̄ vna, hoz vnoz rū haz vnaz hoz vnoz, his vnis, hos vnos has vnas h̄ vna, o vni vne vna ab his vnis.

DE TERMINATIONIBVS ET GENERIBVS NOMINŪ TERTIE DECLINATIONIS.

Tertie declinationis plurime sunt terminationes, quas ordine subiiciam. Genera vero h̄ omnia cōplectitur. Masculinū, vt h̄ pater. Femininū, vt h̄ mater. Neutrū, vt h̄ poema. Cōmune, vt h̄ z h̄ homo. Omne, vt h̄ z h̄ sapiens. Promiscuū, vt h̄ passer, h̄ hirundo. Incertū, vt h̄ vel h̄ margo, h̄ vel h̄ halec.

FORMA DECLINANDI NOMINA tertie declinationis.

In a Singul. ntō h̄ poema, gto huius poematis vel poematos, dtō huic poemati, accusatiuo h̄ poema, vocatiuo o poema, ablatō ab h̄ poemate. Plr, ntō h̄ poemata, gto hoz poematū z grece poematon, dtō his poematibus, accusatiuo hec poemata, vocatiuo o poemata, ablatiui ab his poematibus.

In e Sing. h̄ cubile, huius cubilis, huic cubili, h̄ cubile, o cubile, ab h̄ cubili. Plr, h̄ cubilia, hoz cubilia, h̄ cubilibus, h̄ cubilia, o cubilia, ab his cubilibus.

In i Sing. h gummi, huius gummi, huic gummi, h gummi, o gummi, ab h gummi. Plurali caret.

In i Singulariter, nominatiuo h moly, accusatiuo h mole, vt o moly, ceteris casibus caret.

In o Sing. h sermo, huius sermonis, huic sermoni, hunc sermonē, o sermo, ab hoc sermōe. Plurali, hi sermones, horum sermonū, his sermonibus, hos sermones, o sermones, ab his sermonibus.

Sing. h caro, huius carnis, huic carni, hanc carnē, o caro, ab hac carne. Plr, he carnes, harū carnū, his carnibus, has carnes, o carnes, ab his carnibus.

Sing. h z h homo, huius hominis, huic homini, hūc z hanc hominē, o homo, ab hoc z ab hac hoīe. Plr, hi z he homines, horum z harum hominū, his hominibus, hos z has homines, o homines, ab his hominibus.

Sin. h z h nemo, huius neminis, huic nemini, hūc z hanc neminē, ab hoc z ab hac nemine. Vocatiuo et plurali caret.

Sing. h Dido, huius didonis vel didus, huic didoni, hanc didonem vel dido, o dido, ab hac didone.

Singulariter, h vel h margo, huius marginis, huic margini, hunc vel hanc marginē, o margo, ab hoc vel ab hac margine. Pluraliter, hi vel he margines, horū vel harum marginū, his marginibus, hos vel has margines, o margines, ab his marginibus.

In ac Singulariter, hoc lac, huius lactis, huic lacti, o lac, ab hoc lacte. Plurali caret.

In ec Sin. h vel hoc halec, huius halecis, huic haleci, hanc halecem vel hoc halec, o halec, ab hoc simul ab hac halece. Plurali caret.

In id Sing. h Dauid, huius dauid, huic dauid, hunc dauid, o dauid, ab hoc dauid. Declinatur z h dauid vel dauides, huius dauidis, zc.

In ud Sing. h bogud, huius bugudis, huic bo

gudi, hunc bogudem, o bogud, ab hoc bogude.

In al Singu. hoc animal, huius animalis, huic animali, hoc animal, o animal, ab hoc animali. Plur, hec animalia, horum animalium, his animalibus, hec animalia, o animalia, ab his animalibus.

Singulariter, hic Annibal, huius annibalis, huic annibali, hunc annibalem, o annibal, ab hoc annibale.

Sing. h vel hoc sal, huius salis, huic sali, hunc sallem vel hoc sal, o sal, ab hoc sale. Plur, hi sales, horum salium, his salibus, hos sales, o sales, ab his salibus.

In el Sing. hoc fel, huius fellis, huic felli, h fel, o fel, ab hoc felle. Plur, h fella, horum fellium, his fellibus, hec fella, o fella, ab his fellibus.

Singulariter, hoc mel, huius mellis, huic melli, hoc mel, o mel, ab hoc melle. Pluraliter, hec mella, hec et o mella, ceteris casibus caret.

In il Sin. h et h et hoc vigil, huius vigilis, huic vigili, hunc et hanc vigile et hoc vigil, o vigil, ab hoc et ab hac et ab hoc vigile vel vigili. Plur, hi et he vigiles, sed h vigilia non dicimus, horum et harum et horum vigillum, his vigilibus, hos et has vigiles, o vigiles, ab

In ol Sing. h sol, huius solis (his vigilibus) huic soli, hunc solem, o sol, ab hoc sole. Plur caret, apud poetas tamen legimus soles et solibus.

In ul Sin. h consul, huius consulis, huic consuli, hunc consule, o consul, ab hoc consule. Plur, hi consules, horum consulium, his consulibus, hos consules, o consules, ab his consulibus.

In am Nequam indeclinabile est.

In im Cum indeclinabile, vici nomen.

In an Singu. h titan, huius titanis, et titanos, huic titani, hunc titanem et titana, tametsi Phocas titana velit, o titan, ab hoc titane. Plur, hi titanes, horum titanum, his titanibus, hos titanes et titanas, o titanes,

ab his titanibus.

In en Singulariter, hoc nomen, huius nominis, huic nomini, hoc nomen, o nomen, ab hoc nomine. Pluraliter hec nomina, horum nominum, his nomini bus, hec nomina, o nomina, ab his nominibus.

Singu. h̄ siren, huius sirenis z sirenos, huic sireni, hanc sirenē z sirena, o siren, ab hac sirene. Plr, he sire nes, harū sirenū, his sirenibus, has sirenes z sirenas, o sirenes, ab his sirenibus.

In in Singu. h̄ delphin, huius delphinis z delz phinos, huic delphini, hūc delphinē z delphina, o del phin, ab hoc delphine. Plr, hi delphines, horum delz phinum, his delphinibus, hos delphines z delphinas, o delphines, ab his delphinibus.

In on Sin, h̄ Simō. hui⁹ simōis, media pdu cta, huic simoni, hunc simonē, o simon, ab hoc simone.

Sing. h̄ canon, huius canonis z canonos, huic cano ni, hūc canonē z canō, o canon, ab hoc canone. Plr, hi canones, horū canonū, his canonib⁹, hos canones z canonas, o canones, ab his canonibus.

Sing. h̄ Xenophon, huius xenophontis vel xeno phontos, huic xenophonti, hunc xenophontē vel xeno phonta, o xenophon, ab hoc xenophonte.

In ar Sin. hoc calcar, huius calcaris, huic cal car, hoc calcar, o calcar, ab hoc calcari. Plr, h̄ calca ria, horum calcarium, his calcaribus, hec calcaria, o calcaria, ab his calcaribus.

Sin. h̄ cesar, huius cesaris, huic cesari, hūc cesarē, o cesar, ab hoc cesare. Plr, hi cesares, horū cesarū, his cesaribus, hos cesares, o cesares, ab his cesaribus.

Sin. hoc far, huius farris, huic farri, hoc far, o far, ablatiuo ab hoc farre. Plr h̄ farra, h̄ z o farra, ceteris

Sin. h̄ z h̄ z hoc par, huius paris, huic (caret. pari, hūc z hanc parē z hoc par, o par, ab hoc z ab hac

z ab hoc pare vel pari. Pluraliter, hi z he pares z hec paria, horū z harū z horū pariū, his paribus, hos z has pares z h paria, o pares z o paria, ab his paribus.

Sin. h pater, huius patris, huic patri, hunc patrē, o p̄r, ab hoc p̄re. Plr. hi p̄res, horū patrū, his p̄ribus, hos patres, o patres, ab his patribus.

Sin. h crater, huius crateris, huic crateri, hūc craterē z cratera, o crater, ab hoc craterē. Plr. hi crateres, horū craterū, his crateribus, hos crateres, z cratera, o crateres, ab his crateribus.

Sin. h mulier, huius mulieris penulti. core. huic mulieri, hanc mulierē, o mulier, ab hac muliere. Plr. he mulieres, harum mulierū, his mulieribus, has mulieres, o mulieres, ab his mulieribus.

Sin. hoc verber, huius verberis, huic verberi, hoc verber, o verber, ab hoc verbere. Plr. h verbera, horū verberū, his verberib⁹, h verbera, o verbera, ab his verberib⁹.

Sin. hoc iter, huius itineris, huic itinere (berib⁹). ri, hoc iter, o iter, ab hoc itinere. Plr. h itinera, horū itinerū, his itinerib⁹, h itinera, o itinera, ab his itinerib⁹.

Sing. h imber, hui⁹ imbris, huic imbri, hūc imbrē, o imber, ab hoc imbre vel imbri. Plr. hi imbres, horum imbrium, his imbribus, hos imbres vel imbreis, o imbres, ab his imbribus. September z cetera eius composita, habent i solum in ablatiuo singulari.

Sin. hic Iuppiter, huius iouis, huic ioui, hunc iouem, o iuppiter, ab hoc ioue. Autore Cesellio Vindicte, iuppiter facit genit. iuppiteris z iuppitris. Nam iouis (teste Prif.) est a nomō iouis. Unde z Probus in catholicis: Quorundā, inq̄t, nominū duo tm casus inueniunt, vt iuppiter o iuppiter. Nam qui declinat h iuppiter, huius iouis, potest z hic Phebus, huius apollinis declinare: z hec Minerva, huius palladis: z Hercules z huius alcide.

Singula. hic acer hec acris hoc acre, huius acris, huic acri, hunc z hanc acrem et hoc acre, o acer acris acre, ab hoc z ab hac z ab hoc acri. Pluraliter, hi z he acres z hec acria, horū z harum z horum acrium, his acribus, hos z has acres z acris z hec acria, o acres z o acria, ab his acribus.

Sequester sequestra sequestrum, antiqui dicebāt, gto sequestri sequestre sequestri, dtō sequestro sequestre sequestro zc. Nunc vero dicimus: hic sequester et hoc sequestre, huius sequestris, huic sequestri, hunc sequestre z hoc sequestre, o sequester z sequestre, ab hoc sequestri. Plr, hi sequestres z hec sequestria, horū sequestriū, his sequestribus, hos sequestres z hec sequestria, o sequestres et o sequestria, ab his sequestribus. Eius autē femininū est sequestra, huius sequestre, vt vult Phocas, sicut musa muse muse.

In ir Sin. hoc hir, hoc hir, o hir. Leteris caret.

In yr Sing. hic z hec martyri, huius martyris, vel martyris, huic martyri, hūc z hanc martyrem vel martyra, o martyri, ab hoc z ab hac martyre. Plr, hi z he martyres, horum z harum martyrum, his martyribus, hos z has martyres vel martyras, o martyres, ab his martyribus.

In or Sing. hic hector, huius hectoris vel hectoris, huic hectori, hunc hectorem vel hectora, o hector, ab hoc hectore.

Singulariter, hec soror, huius sororis, huic sorori, hanc sorore, o soror, ab hac sorore. Plr, he sorores, harum sororum, his sororibus, has sorores, o sorores, ab his sororibus.

Sin. hoc cor, huius cordis, huic cordi, hoc (ribus) cor, o cor, ab hoc corde. Plr, he corda, horum cordium, his cordibus, hec corda, o corda, ab his cordibus.

Sin, hic z h z hoc memor, huius memoris, huic memori, hunc z hanc memorem, z hoc memor, o memor,

ab hoc z ab hac z ab hoc memori. Plr, hi z he memo-
res, horum z harum memorum, his memoriibus, hos z
has memores, o memores, a memoriibus.

S. h z h pulchrior z hoc pulchrius, huius pulchro-
ris, huic pulchriori, hunc z hanc pulchriorē z hoc pul-
chrius, o pulchrior z o pulchrius, ab hoc z ab hac z ab
hoc pulchriore vel pulchriori. Plr, hi z he pulchriores
z h pulchriora, hoz z harū z hoz pulchriorū, his pul-
chrius, hos z has pulchriores z h pulchriora, o pul-
chriores z o pulchriora, ab his pulchrioribus.

In ur S. h iecur, huius iecoris z iecinoris ab an-
tiquo nō iecinus, huic iecori z iecinori, hoc iecur, o ie-
cur, ab hoc iecore z iecinore. Plr h iecora z iecinora,
horū iecorū z iecinorū, his iecoribus z iecinoribus, hec
iecora z iecinora, o iecora z iecinora, ab his iecoribus.

In as S. n. h Palas, huius palantis (z iecinoribus).
lantis z palantos, huic palanti, hūc palantē z palan-
ta, o palan palas z o pala, ab hoc palante.

Sing. h ciuitas, huius ciuitatis, huic ciuitati, hanc
ciuitatē, o ciuitas, ab hac ciuitate. Plr, he ciuitates,
harū ciuitatū, z per syncopē ciuitatū, aurore Priscia-
no, his ciuitatibus, has ciuitates, o ciuitates, ab his ci-
uitatibus.

Singulr, h lampas, huius lampadis (ciuitatibus).
dis vel lampados, huic lampadi, hanc lampadem vel
lampada, o lampas z o lampa, ab hoc lampade. Plr,
he lampades, harum lampadum, his lampadib⁹, has
lampades vel lampadas, o lāpades, ab his lāpadib⁹.

Singu. hoc vas, huius vasis, huic vasi, hoc vas, o
vas, ab hoc vase. Pluralit, h vasa, hoz vasorū, his va-
sis, hec vasa, o vasa, a vasis.

Singularit, hoc fas, hoc fas, o fas. Sic nefas.

Singulariter, hic et hec arpinas et hoc arpinate,
huius arpinatis, huic arpinati, hunc z hanc arpinatē
et hoc arpinate, o arpinas z o arpinate, ab hoc et ab

ridi, hunc paridē z parida z parin, o pari et o paris, a
Sin. h̄ turris, hui⁹ turris, huic (pari v̄l paride,
turri, hanc turrē z turrim, o turris, a turre z turri. Pl̄r,
he turres, harum turrium, his turribus, has turres et
turreis, o turres, ab his turribus.

Sing. h̄ vis, huius vis, huic vi, hanc vim, o vis, ab
hac vi. Pl̄r, he vires, harum virium, his virib⁹, has vis
res, o vires, ab his viribus.

S. h̄ pyris, huius pyridis z pyridos, huic pyri
di, hanc pyridē z pyrida, o pyri et o pyris, a pyride.
Pluralit̄, he pyrides, harū pyridū, his pyridib⁹, has
pyrides z pyridas, o pyrides, a pyridibus.

Sin. h̄ z h̄ dulcis z hoc dulce, hui⁹ dulcis, huic dul
ci, hunc z hanc dulcem z hoc dulce, o dulcis z o dulce,
ab hoc z ab hac z ab hoc dulci. Pl̄r, hi z he dulces et
hec dulcia, horum z harum z horum dulcium, his dul
cib⁹, hos z has dulces vel dulceis z hec dulcia, o dul
ces z o dulcia, ab his dulcibus.

Sin. h̄ erinnyes, hui⁹ erinnys z erinnyos, huic erin
nyi, hanc erinnym z erinnyn, o erinny et erinnys, ab
hac erinnye, z (v̄l aiūt quidam) erinny. Pluraliter, he
erinnyes, harum erinnyum, his erinnybus, has erin
nyes z erinnyas, o erinnyes, ab his erinnybus.

Sin. h̄ chlamys, hui⁹ chlamydis vel chlamydos,
huic chlamydi, hanc chlamydē vel chlamyda, o chla
my v̄l chlamys, a chlamyde. Pluralit̄, he chlamydes,
harum chlamydū, his chlamydis, has chlamydes
vel chlamydas, o chlamydes, ab his chlamydis.

In os Sin. h̄ heros, huius herois z heroos, hu
ic heroi, hunc heroem z heroa, o heros, ab heroe. Pl̄r,
hi heroes, horum heroum, his heroibus, hos heroes et
heroas, o heroes, ab his heroibus.

Sin. h̄ z h̄ bos, huius bouis, huic boui, hunc z hanc
bouē, o bos, ab hoc z ab hac boue. Pl̄r, hi z he boues,

horum z harū boum per syncopen, his bobus vel bubus, hos z has boues, o boues, ab his bobus vl' bub⁹.

In us Sin. Edipus, huius Edipodis z Edipodis, huic Edipodi, hunc Edipodē z Edipoda, o Edipu, ab Edipode. Inflectit z h' Edipus, hui⁹ edipi: et h' Edipodes, hui⁹ Edipode, sicut Anchises, Anchise.

Sin. h' amathus, hui⁹ amathuntis z amathuntos, huic amathunti, hanc amathuntem et amathunta, o amathus, ab amathunte.

S. h' plus, hui⁹ pluris, huic pluri, z h' plus, a plure z pluri, vt Priscian⁹ docet. Plr, hi z he plures z h' plura, z pluria apud antiquos, horū z harū z horū pluriū, his plurib⁹, hos z has plures z h' pluria, o plures et o pluria, ab his plurib⁹. ¶ Et notādū, plus in obliq's eē triū generū in singulari, z si hoc plus est neutrū duntaxat, sicut hoc pulchrius, maius. Ad enim dicimus hic z hec plor, hic z hec maior.

Sin. h' z h' z h' vetus, hui⁹ veteris, huic veteri, hūc z hanc veterē z h' vetus, o vetus, ab h' z ab hac z ab h' vetere vel veteri. Plr, hi z he veteres z h' vetera, horum z harū z horū veterū. his veterib⁹, hos z has veteres z h' vetera, o veteres z o vetera, ab his veteribus.

In aus Sin. h' laus, hui⁹ laudis, huic laudi zc.

In ans Sin. h' glans, huius glandis, huic glandi, hanc glandē, o glans, ab hac glande. Plr, he glandes, harū glandiū, his glandib⁹, has glandes, o glans

Sin. h' z h' z hoc amans, (des, ab his glandib⁹, huius amantis, huic amanti, hunc z hanc amantē, et hoc amās, o amans, ab hoc z ab hac z ab hoc amante vel amāti. Plr, hi z he amātes z h' amātia, horū z harū z horū amantiū, z per p'cisionē amantiū, his amantib⁹, hos z has amantes vel amantēis z h' amantia, o amātes z o amantia, ab his amantibus.

In ens Sin. h' z h' parens, huius parentis, huic

io parenti, hunc z hunc parentē, o parens, ab hoc z ab hac parente. Plr, hi z he parentes, horum z harū parentiū, z per syncopen parentū, his parentibus, hos et has parentes vel parenteis, o parentes, ab his paren

Sin. h z h z hoc iens, huius euntis, huic (tibus. eunti, hūc z hāc euntē z hoc iens, o iens, ab eunte vel eunti. Plr, hi z he euntes z h euntia, horū z harū z horum euntiū vel euntū, his euntibus, hos z has euntes vel eunteis z h euntia, o euntes z o euntia, ab his euntib⁹. ¶ Gens casu ntō, ait Phocas, non inueniri.

In yns Sin. h tiryus, huius tirythis z tirythis, huic tirythi, hāc tirythem z tirytha, o tiryus, z tirythis.

In ons Sin. h z h z frons, huius (a tirythe. frontis, huic fronti, hunc z hanc frontē, o frons, ab hoc vel ab hac fronte. Plr, hi vel he frontes, hor z harum frontū, his frontib⁹, hos vel has frontes vel fronteis, o frontes, a frontibus.

In uns Sin. h aruns, huius aruntis, huic arunti, hunc aruntem, o aruns, ab arunte.

In ars Singulariter, h ars, huius artis zc.

In ers S. h z h z hiners, huius inertis z reliq̄.

In oris Sin. h fors, o fors, ab hac forte, ceteris

Singu. h z h z hoc concors, huius cons (caret. cordis, huic concordi zc.

In urs S. h z h z tyburs, hui⁹ tyburtis, z reliq̄.

In uls Sing. h puls, hui⁹ pultis, huic pulti zc.

In ems Singulariter, h hysms, hui⁹ hysmis, huic hysmi, z reliqua.

In abs Sin. h trabs, huius trabis zc.

In ebs Sin. h plebs, huius plebis zc.

Sin. h z h z celebs, huius celebis, z reliqua.

In ybs Sin. h calybs, huius calybis zc.

In obs Sin. h vel h scrobs, huius scrobis zc.

In urbs Sin. h vrbis, huius vrbis, huic vrbi zc.

In aps Sin. h daps, hui⁹ dapis, sed nominatis
uus haud est in vsu.

In eps Sin. h vel h forceps, hui⁹ forcipis zc.

Sin. Auceps, aucupis, aucupi zc.

Sin. h z h z hoc anceps, hui⁹ ancipitis, huic anci-
piti, hunc z hanc ancipite z hoc anceps, o anceps, ab
hoc z ab hac z ab hoc ancipite vel ancipiti. Plr. hi et
he ancipites z hec ancipitia, hor z haru z hoz ancipi-
tiu vñ ancipitū, his ancipitib⁹, hos z has ancipites vñ
ancipiteis z h ancipitia, o ancipites z o ancipitia, ab

In ips Singulariter, hec (his ancipitibus.
stips, huius stipsis, huic stipi zc.

In yps Singulariter, h cinyps, hui⁹ cinypis
z cinypnos, z reliqua.

In irps Sing. h stirpis, huius stirpis zc.

In ops Singul. h cyclops, hui⁹ cyclopi z cy-
clopos, penultima producta, huic cyclopi, z reliqua.

Sin. h pelops, hui⁹ pelopis, penultima correpta.

Sin. h z h z hoc inops, huius inopis zc.

In et. In it. Singulariter, hoc nepet, et
hoc git, non declinantur.

In ot Pluraliter hi z he z hec tot, horum z has-
rum z horum tot, his tot, hos z has z hec tot, a tot.

In ut Sin. hoc caput, huius capitatis, z reliqua.

In ax Singul. h torax, huius toracis vel toras-
cos, media producta zc.

Sin. h abax, hui⁹ abacis vel abacos, media corre.

In ex Sing. h rex, huius regis.

Sin. h illex, huius ilicis.

Singulariter, h supeller, huius supellectilis, huic
supellectili, hanc supellectilē, o supeller, a supellecti-
le vel supellectili. Pluraliter, h supellectilia, horum
supellectilium, his supellectilibus, hec supellectilia,
o supellectilia, ab his supellectilibus.

Sin. senex, senis, seni &c.

In ix Singularit̄, h̄ victrix, huius victricis, h̄ ic victrici, hanc victricē, o victrix, a victrice v̄ victrici. Pluraliter, he victrices & hec victricia, hor̄ & har̄ victriciū, his victricib⁹, has victrices & h̄ victricia, o victrices & o victricia, ab his victricibus.

Sin. h̄nix, huius niuis, huic niui, & reliqua.

In yr S. h̄ onyx, huius onychis & onychos &c.

Sin. h̄styr, huius stygis et stygos, huic stygi.

In ox Sin. h̄nox, hui⁹ noctis, huic nocti.

Sin. h̄vox, huius vocis.

In ux S. h̄lux, lucis. H̄ic pollux pollucis.

Sin. h̄ & h̄dux, huius ducis. H̄ic & h̄ & hoc trux, h̄ ius trucis &c.

In aux Sin. hec faux, huius faucis, huic fauci.

In alx Sin. h̄falx, huius falcis, huic falci.

In anx Sin. h̄lanx, huius lancis.

In inx S. h̄sphinx, hui⁹ sphingis & sphingos &c.

In ynx Sin. h̄lynx, huius lycis &c.

In unx Sin. h̄quincunx, huius quincuncis, h̄ ic quincunci, & reliqua.

Sin. h̄ & h̄coniunx vel coniux, huius coniugis.

In arx Sin. h̄arx, huius arcis, huic arcī &c.

DE TERMINATIONIBVS ET GENERIBVS nominū quarte declinationis.

Quarte declinationis due sunt terminationes, vsu, vt fructus, cornu. Genera vero quattuor. Masculinū, vt hic fructus. Femininū, vt hec manus. Neutrū, vt hoc cornu. Incertū, vt hic & hec penus.

FORMVLA DECLINANDI NOMINA quarte declinationis.

Sin. h̄fructus, huius fructus, huic fructui, h̄ic fructū, o fructus, ab hoc fructu. Pluraliter, hi fructus, horum fructuum, his fructibus, hos fructus, o fructus,

ab his fructibus. Veteres etiam dixerunt fructus pro genitivo fructus, et fructu pro fructui.

Sin. h manus, huius manus, huic manui, hanc manum, o manus, ab hac manu. Pluraliter, he manus, harum manuum, his manibus, has manus, o manus, ab his manibus.

Sin. hoc genu, huius genu, huic genu, hoc genu, o genu, a genu. Pluraliter, h genua, horum genuum, his genibus et genubus, teste Pomponio Leto, hec genua, o genua, ab his genibus et genubus.

S. h aut h specus, huius specus, huic specui, huc aut hac specum, o specus, ab hoc aut ab hac specu. Pluraliter, hi aut he specus, horum aut harum specuum, his specubus, hos aut has specus, o specus, a specubus.

Sin. h domus, huius domus vel domi, huic domui, hanc domum, o domus, ab hac domo. Pluraliter, he domus, harum domuum et domorum, his domibus, hos domus vel domos, o domus, ab his domibus.

DE TERMINATIONIBVS ET GENERIBVS nominum quinte declinationis.

Quinte declinationis vna quidem est terminatio es, vt fides. Genera vero tria. Masculinum, vt hic meridies. Femininum, vt hec facies. Incertum, vt h aut hec dies. Addunt nonnulli commune, vt h et h expes, quod non inuenit nisi in nominatiuo casu et vocatiuo.

FORMA DECLINANDI NOMINA quinte declinationis.

S. h res, huius rei, huic rei, hac re, o res, ab hac re. Pluraliter, he res, harum rerum, his rebus, has res, o res, ab his rebus.

Singulariter, hic vel hec dies, huius diei, huic diei, hunc vel hanc diem, o dies, ab hoc vel ab hac die. Pluraliter, hi dies, horum dierum, his diebus, hos dies, o dies, ab his diebus. Veteres etiam dixerunt, huius dies, huius die, huius diei.

¶ DE TERMINATIONIBVS DIVER- sarum declinationum.

A, as, es, er, ir, z us in diuersis declinationibus in-
ueniuntur. A in prima z tertia, vt poeta, poema, As in
prima z tertia, vt Eneas, ciuitas. Es in prima, tertia,
z quinta, vt Anchises, miles, species. Er in secunda z
tertia, vt magister, pater. Ir in secunda z tertia, vt vir,
gaddir. Ur in secunda z tertia, vt satur, guttur. Us in
secunda, tertia, z quarta, vt annus, tempus, fructus.

¶ MODVS DECLINANDI PA- tronymica.

Patronymica in des delinencia, inflectunt vt alia
nomina in es prime declinationis, vt hic priamides,
quemadmodum hic cometes.

In as, feminina sunt, vt pelias, thaumantias, de-
clinanturq; vt lampas.

In is, z ipsa feminina, vt priamis colchis, decli-
nantur vt pyxis.

In ne quoq; feminina, vt nerine, sicut greca in e,
vt Calliope, musice.

¶ QVORVNDAM GRAECORVM NO- minū declinationes latinis vsitare.

Sin. h Calliope, huius calliopes, huic calliope, hanc
calliopen, o calliope, ab hac calliope. Si multitudo su-
erit necessaria, z latina, z similis poete. Autor Pom-
ponius Letus. Adanutius huius nominis gramma-
tice pluralem nominatiuū facit grammatica neutro
genere, q̄ recte vir alioqui literatissimus alij viderint.
Nos censemus grammatica grammaticorum diuer-
sum ab illo nomen esse, carens singulari.

Sin. hec alecto, huius alectus, hanc alecto, o ale-
cto. Autor Seruius in septimo cōmentario Enei, Le-
gitur z Sapho casus ablatiui.

Sin. h̄ clio, huius clius, huic clio, o clio.

Sin. h̄ androgeos, huius androgeo, huic androgeo, hunc androgeon, o androgeos, ab hoc androgeo.

Sin. hic nicoleos, huius nicoleo, huic nicoleo, hūc nicoleon, o nicoleos, a nicoleo.

Sin. h̄ athos, huius artho, huic artho, hunc artho, nō arthon, teste Theodoro Gaza, o athos, ab artho. Qui dicitur: Quot lepores in artho q̄t apes pascunt in h̄ bibla.

Sin. h̄ ilios, huic ilio, h̄c ilion, o ilios, o ilie, ab ilio.

Sin. hoc ilion, huic ilio, hoc ilion, o ilion, ab ilio.

Pl̄t, h̄ gr̄amatica, hoz grammaticon, h̄ z o grama-
matica. Sic bucolica, georgica, z id genus alia.

S. h̄ panthus, o panthu, ceteros casus latinos h̄z.

Sin. h̄ physis, huius physios z physcos, huic phyz
si, hanc physin, o physi z physis, a physi. Pluraliter,
he z o physes, physis, physces z physcis, harum phy-
sion z physcon, has physisas, physis, physcas z physca-
is. Sic inflectit̄ metamorphosis, z id gen⁹ alia greca.

Sin. hoc melos, huius meleos z melus, sed latini
nō vtunt̄ genitiuo, hoc melos, o melos. Pluraliter me-
le dicimus in tribus casibus, quemadmodū cete. Lu-
cretius: Ac muse a mele. Latine quoq; melū meli de-
clinatur. Nonius in Maleuolo: Unde hoc tam repen-
te iucundū inaudiui melum. Lactantius: Sitq; reper-
cussio dulcior aula melo. Terentianus: Quicquid istis
discrepabit absonū reddet melum. Idem autor z du-
cto: melorū, Martianus capella: Tu vatū mela dul-
cibus camenis. Et scis Pindariā chelyn referre. Idē:
Vicissimq; mela dulcia geminantur.

Sing. hic Iesus, huius Iesu, huic Iesu, hunc Ie-
sum, o Iesu, ab Iesu.

MODVS DECLINANDI NOMINA composita.

Tribus modis nomina componunt̄. Ex duobus re

ctis, vt respublica, z vterq; rectus inflectit. Ex recto z obliquo, vt p̄familias, z rectus tm̄ declinat. Ex duob; obliq; vt huiusmodi, aliusmodi, neuter declinatur.

Sin. h̄ respublica, huius reipublice, huic reipublice, hanc reipublicā, o respublica, ab hac reipublica. Pluraliter, he reipublice, harum rerumpublicarum, his rebuspublicis, has respublicas, o respublice, ab

Singulariter, hic iuriconsul (his rebuspublicis. tus, huius iuriconsulti, huic iuriconsulto zc.

Sing. h̄ paterfamilias, huius patrifamilias, huic patrifamilias, hūc patrēfamilias, o paterfamilias, ab hoc patrefamilias. Plr, hi patrefamilias, horum patrumfamilias, his patribusfamilias, hos patrefamilias, o patrefamilias, a patribusfamilias.

Sin. h̄ tribunusplebis, hui; tribunusplebis, z reliq;.

Singulariter, hic z h̄ z hoc huiusmodi vel huiuscemodi, huius huiusmodi zc.

Singulariter, nominatiuo alteruter alterutra alterutrum, genitiuo alterutrius, datiuo alterutri zc.

¶ NOMINVM NUMERALIVM inflexio.

Omnia nomina numerorū, a quatuor vsq; ad centū, sunt omnis generis, numeri pluralis z indeclinabilia.

S. ntō vnus vna vnū, gtō vnus, dtō vni zc.

Plr, hi duo he due hec duo, hoz duoz, harū duaz, hoz duoz, his duob; duabus duobus, hos duos has duas hec duo, o duo due duo, a duob; duab; duobus.

Plr, hi z he tres z hec tria, hoz z harum z horum trium, his tribus, hos z has tres vel treis z hec tria, o tres z o tria, ab his tribus.

Plr, ducenti ducente ducenta, genitiuo ducentoz ducentarū ducentoz, dtō ducentis, z reliqua. Sic declinantur tricenti tricente tricenta, quadringenti, quingenti, sexcenti, octingenti, noningenti noningente gēta.

Ab ille adiectiuū, plis numeri est, z indeclinabile.

Mille substantiuū sic declinatur.

Sin. ntō hoc mille, accusatiuo hoc mille, vtō o mil-
le, abltō hoc milli. Pl. hec millia, hoz milliū, his mil-
libus, hec millia, o millia, ab his millibus.

DE COMPOSITIS CVM QVIS
et qui.

Quis z qui inimica inter se sunt, nam cum quis ve-
nit in cōpositionē, nō recipit qui in ntō singulari, z qui
cū auget, expellit quis, vnde extant versus:

Cū q̄s nāq; piam sine q̄ coniunge putasquam.

Dam vis cūq; libet qui sine quis retinet.

Componitur quis cū si, vt siquis: cū ne, vt nequis:
cū alius, vt aliquis: cū en, vt ecquis, n in c cōuerso: cū
nū, vt nunquis, m in n mutato: cū q̄s, vt q̄squis, queq;
quicquid, quorū quidem vocibus scdm analogiā pos-
sumus vti. Quidā vero precipiūt, quisquis tantū mo-
do habere in recto z accusatiuo q̄cquid, z in ablati-
uo quoquo. Alia vero nomina declinātur vt eoz simplex
quis, que, quod vel quid, ppositis vel postpositis dua-
bus vocibus, nisi quod in femina voce noīatiui sin-
gularis, z neutrali pluralis dicimus, siqua, nequa, ali-
qua, ecqua, nunqua, z hoz ablatiuus non terminat in
i, z a multis p̄sertim multitudinis numeri vocibus au-
res abhorrent, vt quorūquā, quasquā. Adijciunt quis
he particule, nam vt quisnam: que vt quisq;, ex quo fit
vnusquisq; singulare tm: piam, vt quispiam: putas, vt
quisputas: quam, vt quisquam. A qui etiam deducta,
vt quidā, quis, q̄libet, quicunq;, primitiuū sequuntur.

DE COMPOSITORVM PRONOMI-
num declinatione.

Iste z h cōponunt, z dicim⁹ ntō isthic isthec isthoc
vel isthuc, accusatiuo isthunc isthanc isthoc vt isthuc,
ablati-uo ab isthoc ab isthac ab isthoc. In plurali no-
minatiui z accusatiui neutrali voce isthec. Nam non

nisi per voces que in e desinunt cōponunt, preter dtm
singularem. Similiter illic illec illoc vel illuc.

Idem componit ex his z demum, quasi is demū:
hoc est, is iterū, z declinatur sic:

Generis masculini idem, eiusdem, eidem, eūdem,
ab eodem. Plr, eidem vel isdem, eorundem, eisdem vř
ijsdem, eosdem, ab eisdem vel iisdem.

Generis feminini eadē, eiusdem, eidem, eandem,
ab eadem, Pluraliter, eedem, earundem, eisdem vel
ijsdem, easdem, ab eisdem vel iisdem.

Generis neutri idem, eiusdem, eidem, idem, ab eo
dem. Pluraliter, eadem, eorundem, eisdem vel iisdē,
eadem, ab eisdem vel iisdem.

Ego coniungitur cum met, z suam per omnes cas
sus seruat declinationem.

Met connectitur cum omnibus obliquis huius p
nomis tu, z omib⁹ casib⁹ plis, preterq̄ cum genitiuo.

Tuemet in ntō solo et vocatiuo dicimus. Tute
nominatiuo etiam Sallustius ad Ciceronē est vsus.

Tete, meme, sese, accusatiui z ablatiui casus sunt.
Sese pluralis numeri etiam est.

Deapte, nostrapte, tuapte, vestrapte et suapte.
Soli nanq̄ singulares ablatiui sunt a possessiuis. Le
gimus etiam suoapte nutu, z suoapte pondere apud Ci
ceronem, z apud Plautum meopte, z tuoapte. Veteres
enim per omnia genera huiusmodi ablatiuis vsi sunt.

Le syllabam adiciebant antiqui omnibus casib⁹
huius pronominis, hic hec hoc. Recentiores autem
tantūmodo his obliquis, qui in s desinunt, vt geniti
uo huiusce, datiuo hisce, accusatiuo hosce hasce, abla
tiuo hisce. Rursus componebant hicce cum ne, e in i
verso, vt hiccine, heccine, hoccine, sicut illancine,
istancine: nam illicce illiusce, isticce istiusce, illucce
istucce, illance istance veteres dicebant.

Ecca ⁊ ella in ntō singulari ⁊ genere feminino vete-
res vñ sunt. Terentius: Ecca nostri fundi calamitas.
Eccū, eccā, eccos, eccas; ellū, ellā, ellos, ellas, recte
dicimus. ¶ Simpliciu pronominu declinationem
habes apud Donatū, præter n̄as ⁊ vestras, que infle-
ctuntur vt arpinas, eo excepto, q̄ vestras vtō caret.

¶ DECLINATI NOMINIS INTER
pretatio germanica.

Sing. Magister der meyster, magistri des me y-
sters, magistro dem meyster, magistrū den meyster,
o mgr̄ o meister, a mgr̄o, vā dē meisterē. Plr, mgr̄ i die
meysteren, mgr̄um der meysterē, magistris den me y-
steren, magistros die meysteren, o magistri o y: me y-
steren, a magistris van den meysteren.

¶ DECLINATIO QVORVNDAM AD
iectiuorum cum substantiuis diuer-
sarum declinationum.

Singulariter, hic bonus poeta, huius boni poete,
huic bono poete, hunc bonum poetam, o bone poeta,
ab hoc bono poeta. Pluraliter, hi boni poete, hor̄ bo-
noum poetarū, his bonis poetis, hos bonos poetas,
o boni poete, ab his bonis poetis.

Sin. hec salubris herba, huius salubris herbe, hu-
ic salubri herbe, hanc salubrē herbam, o salubris her-
ba, ab hac salubri herba. Plr, he salubres herbe, harū
salubriū herbarū, his salubribus herbis, has salubres
vel salubreis herbas, o salubres herbe, ab his salubri-

Sin. h sapiens vir, huius sapien- (bus herbis.
tis viri, huic sapienti viro, hunc sapientē virum, o sapi-
ens vir, ab hoc sapiente vel sapienti viro. Plr, hi sapi-
entes viri, hor̄ sapientiū vel sapientū viroz, his sapi-
entibus viris, hos sapientes vel sapienteis viros, o sa-
pientes viri, ab his sapientibus viris.

Singularit, hec patula fagus, huius patule fagi,

huic patule fago, hanc patulam fagum, o patula fage,
ab hac patula fago. Plr, he patule fagi, harum patu-
larum fagorum, his patulis fagis, has patulas fagos,
o patule fagi, ab his patulis fagis.

Sin. hoc dulce lucrū, huius dulcis lucrī, huic dul-
ci lucro, h dulce lucrū, o dulce lucrū, ab h dolci lucro.
Plr, h dulcia lucra, hoz dulciū lucroz, his dulcib⁹ lu-
cris, h dulcia lucra, o dulcia lucra, ab his dulcibus lu-

Sin. h liquidus fons, huius liquidi fontis, (cris,
huic liquido fonti, hunc liquidū fontem, oliquide fons,
ab hoc liquido fonte. Plr, hi liquidi fontes, hoz liqui-
doz fontū, his liquidis fontibus, hos liquidos fontes
vel fonteis, o liquidi fontes, ab his liquidis fontibus.

Sin. h pulchra virgo, huius pulchre virginis, huic
pulchre virgini, hanc pulchram virginē, o pulchra vir-
go, ab hac pulchra virgine. Pluraliter, he pulchre vir-
gines, harū pulchrarū virginū, his pulchris virginib⁹,
has pulchras virgines, o pulchre virgines, ab his pul-

Sin. hoc iucundū poema, hu- (chris virginib⁹.
ius iucundi poematis, huic iucundo poemati, hoc iu-
cundum poema, o iucundū poema, ab hoc iucundo po-
emate. Plr, h iucunda poemata, hoz iucundoz poe-
matū, his iucundis poematibus, h iucunda poemata,
o iucunda poemata, ab his iucundis poematibus.

S. h dulces fruct⁹, hui⁹ dulc⁹ fruct⁹, huic dolci fructū,
hūc dulce fructū, o dulc⁹ fruct⁹, ab h dolci fructū. Plr,
hi dulces fructus, hoz dulciū fructū, his dulcibus fru-
ctibus, hos dulces vel dulceis fructus, o dulces fru-

Sin. h torus vultus, huius tori vultus, huic tori
uo vultui, hunc torū vultū, o torue vultus, ab hoc tor-
uo vultu. Plr, hi tori vultus, hoz toroz vultū, his
toris vultibus, hos toros vultus, o tori vultus, ab
his toris vultibus.

Sin. h̄ garrula anus, huius garrule anus, huic gar-
rule anui, hanc garrulam anū, o garrula anus, ab hac
garrula anu. Pluraliter, he garrule anus, harum gar-
rularum anuū, his garrulis anib⁹, has garrulas anus,
o garrule anus, ab his garrulis anibus.

Sin. h̄ acutū veru, huius acuti veru, huic acuto ve-
ru, h̄ acutū veru, o acutū veru, ab h̄ acuto veru. Plr,
h̄ acuta verua, hoz acutoꝝ veruū, his acutis veribus
vel verubus, h̄ acuta verua, o acuta verua, his acutis
veribus vel verubus.

Sing. h̄ festus dies, huius festi diei, huic festo diei,
hunc festum diem, o feste dies, ab hoc festo die. Plr, h̄
festi dies, hozū festoꝝ dierū, his festis diebus, hos fe-
stos dies, o festi dies, ab his festis diebus.

Sing. hec bona res, huius bone rei, huic bone rei,
hanc bonā rem, o bona res, ab hac bona re. Pluralit,
he bone res, harum bonarum rerum, his bonis rebus,
has bonas res, o bone res, ab his bonis rebus.

¶ DE GRADIBVS COMPARATIONIS.

Comparationis gradus tres sunt: Positiuus, ut do-
ctus, pulcher, prope: Comparatiuus, vt doctioꝝ, pulchri-
oꝝ, propioꝝ: Superlatiuus, vt doctissimus, pulcherri-
mus, proximus.

•Pulcher, pulchrioꝝ, pulcherrimus.

•Pulchra, pulchrioꝝ, pulcherrima.

•Pulchrum, pulchrius, pulcherrimū.

¶ Aduerbialiter.

•Pulchre, pulchrius, pulcherrime.

•Perpulcher, longepulchrioꝝ, q̄spulcherrimus.

•Perpulchra, longepulchrioꝝ, q̄spulcherrima.

•Perpulchrū, longepulchrius, q̄spulcherrimū.

•Perpulchrioꝝ ⁊ perpulcherrimus non dicūtur.

¶ Aduerbialiter.

•Perpulchre, longepulchrius, q̄spulcherrime.

Doctus, doctior, doctissimus.
Docta, doctior, doctissima.
Doctum, doctius, doctissimum.
¶ Aduerbialiter.
Docte, doctius, doctissime.
Fortis, fortior, fortissimus.
Fortis, fortior, fortissima.
Forte, fortius, fortissimum.
¶ Aduerbialiter.
Fortiter, fortius, fortissime.
Saluber, salubrior, saluberrimus.
Salubris, salubrior, saluberrima.
Salubre, salubrius, saluberrimum.
¶ Aduerbialiter.
Salubriter, salubrius, saluberrime.
Pudicus, pudicior, pudicissimus.
Amicus, amicior, amicissimus.
Veter, quo veteres vsi sunt, deterior, deterrimus.
Diues, diuitior, diuitissimus.
Dis, ditior, ditissimus.
Facilis, facilioz, facillimus.
Agilis, agilioz, agilissimus.
Gracilis, gracilioz, gracillimus.
Humilis, humilioz, humillimus.
Similis, similioz, simillimus.
Docilis, docilioz, docillimus, vt sentit Laurentius
Galla, vt alij docilissimus.
Scyoz nō habet positiuū latinū sed grecum okis.
Bonus, melior, optimus.
Malus, peior, pessimus.
Magnus, maior, maximus.
Paruus, minor, minimus.
Multum, plus, plurimum, tam aduerbialiter q̄
nominaliter.

¶ Aduerbialiter.

Bene, melius, optime.

Male, peius, pessime.

Magnopere, magis, maxime.

Parū (tametsi *M*danutius parue tradat) minus, minimum. *M*inime vero pro negatione accipitur quasi nequaquam, aut *U*alla.

Hic homo est minimū literatus, id est, paucillum.

Hic est minime literatus, id est idiota, nihil profus habens literature.

Æquam, nequior, nequissimus.

Dexter, dexterior, dextimus.

Sinister, sinisterior, sinistimus.

Magnificus, magnificentior, magnificentissimus.

Maledicus, maledicentior, maledicentissimus.

Magniloquus, gniloquentior, gniloquentissimus.

Beneuolus, beneuolentior, beneuolentissimus.

Pius, magis pius, pientissimus vel pijssimus.

Tenuis, tenuior, tenuissimus.

¶ Sine superlatiuo.

Memor, memorior   Iuuenis, iuuenior.

Proximus, proximior.   Iunior, iunior.

Senex, senior.   Adolescēs, adolescētior.

Vetus seu veter, veterior, veterrimus.

Maturus seu matur, maturior, maturissimus seu

Prædemptum, prædemptior, prædemptissimus. (maturissimus.)

¶ Aduerbialiter.

Prædemptum, prædemptius, prædemptum vel primo.

Sepe, sepius, sepissime.

Diu, diutius, diutissime.

Super, nuperius, nuperrime.

¶ A prepositionibus cōparatiua z superlatiua.

Ante, anterior, sine superlatiuo.

Post, posterior, postremus.

Citra, citerior, citimus.

Ultra, vltior, vltimus.

Intra, interior, intimus, z per syncopen imus.

Extra, exterior, extremus vel extimus.

Infra, inferior, infimus, z imus, per syncopen.

Supra, superior, supremus, z p syncopē summus.

Prope, propior, proximus.

¶ Verboꝝ quorundā cōiugationes ex Aſſan
cinelli grammaticis.

Amo amas amat. Pluraliter, amamus amatis
amāt. Amaui amauiſti amaui. Plr, amaui⁹
amauiſtis amaui⁹ vel amauiere. Ama amet.
Plr, amemus amate ament. Amare, amauiſſe. Aman
di amando amandum. Amatum, amatu. Amās z ama
turus. ¶ Indicatiuo modo, tempore preſenti, ego
amo, ich haue lieff, tu amas, du heſt lieff, ille amat, der
het lieff. Pluraliter, nos amam⁹, wir haue lieff, vos
amatis, y⁹ het lieff, illi amāt, ſy haue lieff. Preterito
imperfecto, ego amabam, ich hadde lieff, tu amabās,
du haddeſt lieff, ille amabat, he hadde lieff. Plr, nos
amabam⁹, wir hadde lieff, vos amabat⁹, y⁹ hadde lieff,
illi amabāt, ſy hadde lieff. P^o pfecto, ego amaui, ich
haue lief ghat, tu amauiſti, du heſt lief ghat, ille ama
uit, he het lief ghat. Plr, nos amaui⁹, wir haue lief
gehat, vos amauiſtis, y⁹ het lieff ghat, illi amaui⁹
vel amauiere, ſy haue lieff ghat. Preterito plus
q̄ perfecto, ego amaui⁹eram, ich hadde vor langen tzi
den lieff ghat, tu amaui⁹eras, du haddeſt vor langen
tzi den lieff ghat, ille amaui⁹erat, he hadde vor lange
tzi den lieff ghat. Plr, nos amaui⁹eramus, wir hadde
vor langen tzi den lieff ghat, vos amaui⁹eratis, y⁹ had
den vor langē tzi den lieff ghat, illi amaui⁹erāt, ſie had
den vor langē tzi den lieff ghat. Futuro, ego ama
bo, ich ſal lieff haue, tu amabis, du ſalſt lieff haue, il
le amabit, he ſal lieff haue. Pluraliter, nos amabim⁹,

ir sullen lieff hauen, vos amabitis, ir sult lieff hauen,
illi amabunt, sie sullen lieff hauen.

Consecutio modo, tempore presenti, ad secundam
et tertiam personam, Ama tu, haß lieff, amet ille,
he haue lieff. Pluraliter, amemus nos, laet vns lieff
haue, amate vos, het ir lief, amet illi, laet sie lief haue.

Futuro, amato tu, haß du lieff in tzokomēder tzyt,
amato ille, he haue lieff in tzokomēder tzyt. Plr, ama
tote vos, hauen yr lieff in tzokomēder tzyt, amanto il
li, laist sie lieff hauen in tzokomēder tzyt.

Consecutio modo, tempore presenti et preterito imper
fecto, vtinā ego amarē, och dat ich lieff hedde, tu ama
res, och dat du lief heddest, ille amaret, och dat he lief
hedde. Plr, vtinam nos amaremus, och dat wir lieff
hedden, vos amaretis, och dat ir lieff hedden, illi ama
rent, och dat sie lieff hedden. Preterito perfecto et plus
q̄ perfecto, vtinā ego amauißem, och dat ich lieff hed
de gehat, tu amauißes, och dz du lieff heddest gehat,
ille amauißet, och dat he lieff hedde gehat. Plr, vtinā
nos amauißemus, och dat wir lieff hedden gehat, vos
amauißetis, och dat yr lieff hedden gehat, illi amauiß
sent, och dat sie lieff hedden gehat. Futuro, vtinam
ego amem, och dat ich lieff moge hauen, tu ames, och
dat du moget lieff hauen, ille amet, och dat he moget
lieff hauen. Plr, vtinā nos amemus, och dat wir mo
gen lieff hauen, vos ametis, och dat wir mogen lieff
hauen, illi ament, och dat sie mogen lieff hauen.

Consecutio modo, tempore presenti, cū ego amē,
na dem mal ich lieff haue, tu ames, na dē mal du lieff
hest, ille amet, na dē mal he lieff het. Plr, cū nos ame
mus, na dē mal wir lief hauen, vos ametis, na dē mal
ir lieff het, illi ament, na dem mal sie lieff hauen. Pre
terito imperfecto, cū ego amarē, na dem mael ich lieff
hadde, tu amares, na dē mal du lieff haddest, ille ama

ret, na dem mal he lieff hadde. *Plr*, cū nos amarem⁹,
na dē mal wy² lieff hadden, vos amaretis, na dem mal
y² lieff haddē, illi amarent, na dem mal sie lieff haddē.
Preterito pfecto, cū ego amauerim, na dem mal ich
hauē lieff gehat, tu amaueris, na dem mal du hast lief
gehat, ille amauerit, na dem mal he hat lief gehat. *P.*
cum nos amauerimus, na dem mal wy² hauen lieff ge
hat, vos amaueritis, na dem mal y² het lieff gegat, illi
amauerint, na dem mal sy hauē lieff gehat. *Preterito*
plus q̄ perfecto, cū ego amauiſſem, na dē mal ich vor
langen tzyden haſt lieff gehat, tu amauiſſes, na dem
mal du vor langen tzyden haſt lieff gehat, ille amauiſ
ſet, na dem mal he vor langen tzyden het lieff gehat.
Plr, cū nos amauiſſemus, na dem mal wy² vor langē
tzyden hauen lieff gehat, vos amauiſſeris, na dē mal
y² vor langen tzyden hauē lieff gehat, illi amauiſſent,
na dem mal sie vor langen tzyden hauen lieff gehat.

Futuro, cum ego amauero, wanne ich werde lieff
hauen, tu amaueris, wanne du wirt lieff hauen, ille
amauerit, wanne he wirt lieff hauen. *Plura*. cum nos
amauerimus, wanne wy² werden lieff hauē, vos ama
ueritis, wanne y² wert lieff hauē, illi amauerint, wanne
sie werden lieff hauen.

Inſinitiuo modo, ſine numeris z personis, tem
pore preſenti, z preterito imperfecto, *Amare*, lieff ha
uen. *Preterito pfecto* z plus q̄ perfecto, amauiſſe,
vor langen tzyden hauen lief gehat. *Futuro*, amaturū
ire vel amaturū eſſe, in tzkomender tzyt lief hauen.

Gerundia vel participialia nomina ſunt hec:
amandi, amando, amandum.

Supina ſunt amatum amatu. Quot partici
p'a trahuntur ab hoc verbo actiuo? Duo. Que? Pre
ſentis temporis z futuri. Da preſentis, vt amans, lieff
hauende off der da lieff hauende is. Da futuri, vt ama

turus, der dair sal lieff haben. Amans vnde format?
Et prima persona preteriti imperfecti indicatiui modi.
Quomodo? Amabam, bam in ns fit amans. Amaturus vnde formatur? Ab ultimo supino. Quomodo?
Amatu, addita rus fit amaturus.

Amor amaris vel amare amatur. Est, amamur
amamini amantur. Amatus sum vel fui, es, est.
Amare ametur. Amari, amatur et amandus.

Indicatio modo, tempore presenti, ego amor,
ich werde lieff gehat, tu amaris vel amare, du wirst
lieff gehat, ille amatur, he wirt lieff gehat. Pluraliter,
nos amamur, wy werden lieff gehat, vos amamini, yr
wert lieff gehat, illi amantur, sie werden lieff gehat.

Preterito imperfecto, ego amabar, ich ward lieff
gehat, tu amabaris vel amabare, du wardest lieff ge-
hat, ille amabatur, he wart lieff gehat. Est, nos ama-
bamur, wir wordē lieff gehat, vos amabamini, yr wor-
den lieff gehat, illi amabantur, sie worden lieff gehat.

Preterito perfecto, ego amat⁹ sum vel fui, ich bin
lieff gehat worden, tu amatus es vel fuisti, du bist lieff
gehat worden, ille amatus est vel fuit, he is lieff gehat
worden. Pluraliter, nos amati sumus vel fuimus, wir
syn lieff gehat worden, vos amati estis vel fuistis, yr
synt lieff gehat worden, illi amati sunt fuerunt vel fue-
re, sie synt lieff gehat worden. Preterito plus q̄ perfe-
cto, ego amatus eram vel fueram, ich bin lieff gehat
wordē vor lange tzyden, tu amat⁹ eras vel fueras, du
bist lieff gehat wordē vor langen tzyden, ille amatus
erat vel fuerat, he is lieff gehat worden vor langē tzy-
dē. Pluraliter, nos amati eramus vel fueramus, wy
synt lieff gehat worden vor langen tzyden, vos amati
eratis vel fueratis, yr synt lieff gehat worden vor lan-
gen tzyden, illi amati erant vel fuerant, sie synt lieff ge-
hat worden vor langen tzyden. Futuro, ego amabor,

ich sal werden lief gehat, tu amaberis, du salst werde
lief gehat, ille amabitur, he sal werden lief gehat. Plu
ralit, nos amabimur, wy: sullen werden lief gehat,
vos amabimini, y: sult werden lief gehat, illi amabun
tur, sie sullen werden lief gehat.

Imperatiuo modo, tempore presenti, ad secun
dam z tertiam personam, amare tu, werde du lief ge
hat. Plr, amemur nos, laet vns werden lieff gehat,
amamini vos, werdet y: lief gehat, ament illi, laet sie
werden lief gehat. Futuro, amator tu, werde du lieff
gehat, amator ille, he moess lief gehat werden. Plr,
amamino: vos, werdet lief gehat in tzokomeder tzit,
amanto: illi, laet sie werden lief gehat in tzokomeder

Optatiuo modo, tempore presenti, z (tzyt.
preterito imperfecto, vtinam ego amarer, och wurde
ich lief gehat, tu amareris vel amarere, och wurdet
du lief gehat, ille amaretur, och wurde he lief gehat.
Plr, vtinā nos amaremur, och wurdē wy: lief gehat,
vos amaremini, och wurden ir lief gehat, illi amaren
tur, och wurden sie lief gehat. Preterito pfecto z plus
q̄ perfecto, vtinā ego amatus essem vel fuisset, och
dat ich hedde gewest lief gehat vor langen tzyden, tu
amatus esses vel fuisses, och dat du heddest lieff ge
hat gewest vor langen tzyden, ille amatus esset vel
fuisset, och dat he hedde gewest lief gehat. Plr, vtinā
nos amati essemus vel fuissetis, och dat wy: hedde
gewest lieff gehat vor langen tzyden, vos amati esse
tis vel fuissetis, och dat y: hedden gewest lieff gehat
vor langē tzydē, illi amati essent vel fuissent, och dat
sie hedden gewest lief gehat vor langen tzyden. Fu
turo, vtinam ego amer, geue got dat ich moes lief ge
hat werden, tu ameris, geue got dat du moest lieff ge
hat werden, ille ametur, geue got dat he moes lieff
gehat werde. Plr, vtinam nos amemur, geue got dat

wir moessen lief gehat werdē, vos amemint, geue got
dat ir moessen lieff gehat werden, illi amentur, geue
got dat sie moessen lief gehat werden.

¶ Subiunctiuo modo, tempore presenti, cum ego
amer, na dem mal ich lief gehat werde, tu ameris v̄
amere, na dem mal du lief gehat werdest, ille amerur,
na dem mal he lieff gehat werd. Plr, cum nos ame-
mur, na dem mal wir lieff gehat werden, vos amemi-
ni, na dem mal ir lieff gehat werden, illi amētur, na dē
mal sie lieff gehat werden. Præterito imperfecto, cū
ego amarer, na dē mael ich ward lief gehat, tu amare-
ris vel amarere, na dē mal du wardest lieff gehat, ille
amaretur, na dem mal he ward lieff gehat. Pluralit,
cum nos amaremur, na dem mael wy? worden lief ge-
hat, vos amaremini, na dem mal y? worden lieff ge-
hat. Præterito pfecto, cū ego amatus sim vel fue-
rim, na dem mal ich bin lieff gehat worden, tu amat⁹
sis vel fueris, na dem mal du bist lieff gehat worden,
ille amatus sit vel fuerit, na dem mal he lieff gehat is
worden. Plr, cum nos amati simus vel fuerimus, na
dem mal wy? synt lieff gehat worden, vos amati sitis
vel fueritis, na dem mal y? syt lieff gehat worden, illi
amati sint vel fuerint, na dem mal sie sint lieff gehat
worden. Pto plus q̄ pfecto, cū ego amatus essem
vel fuisset, na dem mal ich bin lieff gehat worden vor
langen tzyden, tu amatus esses vel fuisset, na dē mal
du bist lieff gehat worden vor langen tzyden, ille ama-
tus esset vel fuisset, na dem mal he lieff gehat is wor-
den vor langen tzyden. Plr, cum nos amati essemus
vel fuisset, na dem mal wy? synt lieff gehat wordē
vor langen tzyden, vos amati essetis vel fuissetis, na
dem mal y? synt lieff gehat worden vor langen tzydē,
illi amati essent vel fuissent, na dem mal sie sindt lieff
gehat worden vor langen tzyden.

Futuro, cū ego

amat⁹ ero vel fuero, na dē mal ich werdē lieff gehat in
 tzokomend⁹ tzyt, tu amat⁹ eris v^l fueris, nadē mal du
 salst lieff gehat werdē in tzokomend⁹ tzyt, ille amatus
 erit v^l fuerit, na dē mal he sal werdē lieff gehat in tzo-
 komender tzyt. Pl^r, cum nos amati erimus vel fueri-
 mus, na dem mal wir sullen werden lieff gehat in tzo-
 komender tzyt, vos amati eritis vel fueritis, na dem
 mal y^r suldt werden lieff gehat in tzokomender tzyt,
 illi amati erunt vel fuerint, na dem mal sie sullen wer-
 den lieff gehat in tzokomender tzyt.

In finitio modo, sine numeris z personis, tem-
 pore presenti, z preterito imperfecto, amari, lieff gehat
 werden. Preterito perfecto z plus q̄s perfecto, ama-
 tum esse vel fuisse, lieff gehat syn. Futuro, amatu^r
 iri, lieff gehat werden in tzokomender tzyt.

Quot participia trahuntur ab hoc verbo passi-
 uo: Duo. Que? Preteriti temporis z futuri. Da pre-
 teriti, vt amatus. Da futuri, vt amandus. Amatus
 vnde formatur? Ab ultimo supino. Quomodo? Ama-
 tum amatu, addita s, fit amatus. Amandus vnde
 formatur? A genitio suo presentis participij. Quomo-
 do? Amans amantis, tis in dus, fit amandus.

Doceo doces docet. Pl^r, docemus docetis do-
 cent. Docui docuisti docuit. Pl^r, docuimus do-
 cuistis docuerunt vel docuere. Doce doceat.
 Docere docuisse. Docendi docendo docendum. Do-
 ctum, doctus. Docens z docturus.

Ego doceo, tu doces, ille docet. Pl^r, nos doce-
 mus, vos docetis, illi docēt. Preterito imperfecto,
 ego docebam, tu docebas, ille docebat. Pl^r, nos do-
 cebamus, vos docebatis, illi docebāt. Preterito p-
 fecto, ego docui, tu docuisti, ille docuit. Pl^r, nos docu-
 imus, vos docuistis, illi docuerunt vel docuere. Pre

terito plus q̄ perfectō, ego docueram, tu docueras, ille docuerat. Plr, nos docueramus, vos docueratis, illi docuerant. Futuro, ego docebo, tu docebis, ille docebit. Pluraliter, nos docebimus, vos docebitis, illi docebunt.

Imperatiuo mō, tēpore p̄senti, ad secūndā z tertiam personā, doce tu, doceat ille. Plr, doceamus nos, docete vos, doceant illi. Futuro, doceto tu, doceto ille. Plr, docetote vos, docento illi.

Optatiuo mō, tpe p̄senti z ptō imperfecto, vtinā ego docerē, tu doceres, ille doceret. Plr, vtinā nos doceremus, vos doceretis, illi docerent. Præterito p̄fecto z plus q̄ perfectō, vtinam ego docuissem, tu docuisses, ille docuisset. Plr, vtinam nos docuissemus, vos docuissetis, illi docuissent. Futuro, vtinam ego doceā, tu doceas, ille doceat. Plr, vtinam nos doceamus, vos doceatis, illi doceant.

Subiunctiuo mō, tempore p̄senti, cū ego doceam, tu doceas, ille doceat. Plr, cū nos doceamus, vos doceatis, illi doceant. Præterito imperfecto, cum ego docerē, tu doceres, ille doceret. Plr, cū nos docerem⁹, vos doceretis, illi docerent. Præterito p̄fecto, cū ego docuerim, tu docueris, ille docuerit. Plr, cū nos docuerimus, vos docueritis, illi docuerint. Præterito plus q̄ perfectō, cum ego docuissem, tu docuisses, ille docuisset. Plr, cū nos docuissemus, vos docuissetis, illi docuissent. Futuro, cum vel vbi ego docuero, tu docueris, ille docuerit. Plr, cū nos docuerim⁹, vos docueritis, illi docuerint. Infinitiuo modo, sine numeris, z p̄sonis tēpore p̄senti, z p̄terito imperfecto, docere. Præterito p̄fecto z plus q̄ p̄fecto docuisse. Futuro doctū ire vel doctur⁹ esse. Serundia vel participialia noīa sunt hec: docendi, docendo, docendum.

Supina doctum doctū. Quot participia tra-

hunc ab h̄ verbo actiuo? Duo. Que? Docens z doctus.
rus. Docens vnde format? A prima p̄sona p̄teriti im-
perfecti indicatiui modi. Quō? docebā, bam in ns, fit
docens. Docturus vnde format? Ab vltimo supino.
Quomodo? doctus, addita rus fit docturus.

Doceor: doceris, vel docere doceſ. Doctus sum
Es est, docere, doceat, doceri, doct⁹ z docēdus.
Ego doceor, tu doceris vel docere, ille doceſ.
P. nos docemur, vos docemini, illi docent. P̄terito
imperfecto, ego docebar, tu docebaris v̄l docebare, ille
docebat. Plr, nos docebamur, vos docebamini, illi do-
cebant. P̄terito p̄fecto, ego doct⁹ sum vel fui, tu do-
ctus es vel fuisti, ille doctus est vel fuit. Plr, nos do-
cti sumus vel fuimus, vos docti estis vel fuistis, illi do-
cti sunt fuerunt vel fuere. P̄terito plus q̄ p̄fecto,
ego doctus eram vel fueram, tu doctus eras vel fue-
ras, ille doctus erat vel fuerat. Plr, nos docti eramus
vel fueramus, vos docti eratis vel fueratis, illi docti
erant vel fuerant. Futuro, ego docebor, tu doceberis
vel docebere, ille docebit. P. nos docebimur, vos do-
cebimini, illi docebunt. ¶ Impatiuo mō, tēpore p̄-
senti, ad secundā z tertiā p̄sonā, docere tu, doceat ille.
P. doceamur nos, docemini vos, doceant illi. Futuro,
docetor: tu, docetor: ille. P. docemino: vos, docentor: il-
li. ¶ Optatiuo mō, tēpore p̄senti, z p̄terito imperfecto,
vtinā ego docerer, tu docereris vel docerere, ille doce-
res, P. vtinā nos doceremur, vos doceremini, illi do-
cerent. P̄terito p̄fecto z plus q̄ p̄fecto, vtinā ego
doctus essem vel fuisset, tu doctus esses v̄l fuisset, il-
le doctus esset vel fuisset. P. vtinā nos docti essemus
vel fuisset, vos docti essetis vel fuissetis, illi docti
essent v̄l fuissent. Futuro, vtinā ego docear, tu doce-
ris v̄l doceare, ille doceatur. P. vtinā nos doceamur,
vos doceamini, illi doceant. ¶ Coniunctiuo mō, tpe

Presenti, cū ego docear, tu docearis vſ̄ docere, ille doceatur. P. Cū nos doceamur, vos doceamini, illi doceant. Præterito imperfecto, cū ego docerer, tu docereres vel docerere, ille doceretur. Plr, cū doceremur, vos doceremini, illi docerent. Præterito perfecto, cū ego doctus sim vel fuerim, tu doctus sis vel fueris, ille doctus sit vel fuerit. P. cū nos docti simus vel fuerimus, vos docti sitis vel fueritis, illi docti sint vel fuerint. Præterito plus q̄ perfecto, cū ego doctus essem vel fuisset, tu doctus esses vel fuisset, ille doctus esset vſ̄ fuisset. P. cū nos docti essemus vel fuisset, vos docti essetis vel fuissetis, illi docti essent vſ̄ fuissent. Futuro, cū vbi ego doctus ero vel fuero, tu doctus eris vel fueris, ille doctus erit vel fuerit. P. cū nos docti erimus vel fuerimus, vos docti eritis vel fueritis, illi docti erunt vſ̄ fuerint. ¶ In finitimo mō, sine numeris et personis, tpe presentis, et præterito imperfecto, doceri. Præterito perfecto et plus q̄ perfecto, doctus esse vel fuisse. Futuro, doctus iri. Quot principia trahunt ab h̄o passiuo? Duo. Que? Præteritum et futurum. Da præteritum, vt doctus. Da futurum, vt docendus. Doctus vnde format? Ab ultimo supino. Quō? Doctus, addita s, fit doctus. Docendus vnde format? A gō sui participij. Quomodo? Docens docentis, tis in dus, fit docendus.

L Ego legis legit. Regi legisti legit. Rege legat. Legere, legisse. Legendi legendo legendum. Lectum lectu. Legēs et lectur. ¶ Ego lego, tu legis, ille legit. Plr, nos legimus, vos legitis, illi legunt. Prō imperfecto, ego legebam, tu legebas, ille legebat. P. nos legebamus, vos legebatis, illi legebant. Prō perfecto, ego legi, tu legisti, ille legit. P. nos legimus, vos legistis, illi legerunt vel legere. Prō plus q̄ perfecto, ego legeram, tu legeras, ille legerat. P. nos legeramus, vos legeratis illi legerat. Futuro, ego legam, tu leges, ille le-

get. P. nos legemus, vos legetis, illi legēt. ¶ Impa-
 tuo modo, tēpore presenti, ad scđam z tertią psonā, le-
 ge tu, legat ille. P. legam⁹ nos, legite vos, legant illi.
 Futuro, legito tu, legito ille. P. legamus nos, legitore
 vos, legunto illi. ¶ Optatiuo mō, tpe p̄senti, z p̄terit⁹
 to imp̄fecto, vtinā ego legerē, tu legeres, ille legeret.
 P. vtinā nos legeremus, vos legeretis, illi legerent.
 P̄terit⁹to p̄fecto z plus q̄ p̄fecto, vtinā ego legissem
 tu legisses, ille legisset. P. vtinā nos legissem⁹, vos le-
 gissetis, illi legisissent. Futuro, vtinā ego legā, tu legas,
 ille legat. P. vtinā nos legam⁹, vos legatis, illi legāt.

¶ Subiunctiuo mō, tēpore p̄senti, cū ego legam, tu
 legas, ille legat. P. cū nos legam⁹, vos legatis, illi le-
 gant. P̄terit⁹to imp̄fecto, cū ego legerē, tu legeres, il-
 le legeret. P. cū nos legeremus, vos legeretis, illi le-
 gerent. P̄tō p̄fecto, cū ego legerim, tu legeris, ille le-
 gerit. P. cū nos legerim⁹, vos legeritis, illi legerint.
 P̄terit⁹to plus q̄ p̄fecto, cū ego legissem, tu legisses,
 ille legisset. P. cū nos legissem⁹, vos legissetis, illi le-
 gissent. Futuro, cū vel vbi ego legero, tu legeris, ille
 legerit. P. cū nos legerim⁹, vos legeritis, illi legerint.

¶ Infinitiuo mō, sine numeris z psonis, tpe p̄senti,
 z p̄terit⁹to imp̄fecto, legere. P̄terit⁹to p̄fecto z plus q̄
 p̄fecto legisse. Futuro, lectū ire vel lectur⁹ esse. ¶ Be-
 trundia vel p̄cipialia noīa sunt h: legēdi, legēdo, legē-
 dū. ¶ Supina, lectū, lectu. Quot p̄cipia trahuntur
 ab h̄ verbo actiuo? Duo. Que? P̄sens z futurū. Da
 p̄sens, vt legēs. Da futur⁹, vt lectur⁹. Legēs vnde for-
 matur? A p̄ma psona p̄terit⁹ imp̄fecti indicatiui mo-
 di. Quō? Legebā, bam in ns, fit legēs. Lecturus vnde
 format? Ab vltimo supino. Quō? Lectu addita rus, fit

L Egoz legeris vel legerere legit. Lect⁹ (lecturus.
 sum, es, est. Legere legat. Legi. Lect⁹ z legen-
 dus. ¶ Ego legoz, tu legeris v̄l legerere, ille legit.

¶ *P.* nos legimur, vos legimī, illi legunt. ¶ *P.* *imp.* ego
legebar, tu legebar; v^l legebare, ille legebat. ¶ *P.* nos
legebamur, vos legebamini, illi legebant. ¶ *P.* *pfctō*,
ego lectus sum vel fui, tu lectus es vel fuisti, ille lectus
est vel fuit. ¶ *P.* nos lecti sum⁹ vel fuim⁹, vos lecti estis
vel fuistis, illi lecti sunt fuerūt vel fuere. ¶ *P.* *plus q̄*
pfctō, ego lectus eram vel fueram, tu lectus eras vel
fueras, ille lectus erat vel fuerat. ¶ *P.* nos lecti eram⁹
vel fueram⁹, vos lecti eratis v^l fueratis, illi lecti erāt
vel fuerant. Futuro, ego legar, tu legeris, ille legetur.
¶ *P.* nos legemur, vos legemini, illi legent. ¶ *Impati-*
uo mō, tpe p̄senti, ad secūdā z tertiā p̄sonā, legere tu,
legat ille. ¶ *P.* legamur nos, legimini vos, legantur illi.
Futuro, legitor tu, legitor ille. ¶ *P.* legiminoz vos, legun-
toz illi. ¶ *Optatiuo mō*, tpe p̄senti, z p̄terito imp̄fctō,
vtinā, ego legerer, tu legereris vel legerere, ille lege-
retur. ¶ *P.* vtinā nos legeremur, vos legeremini, illi le-
gerent. ¶ *P.* *pfctō* z *plus q̄* *pfctō*, vtinā ego lectus
essem vel fuissem, tu lectus esses v^l fuisses, ille lectus
esset v^l fuisset. ¶ *P.* vtinā nos lecti essem⁹ vel fuissem⁹,
vos lecti essetis vel fuissetis, illi lecti essent vel fuissetis.
Futuro vtinā ego legar, tu legaris v^l legare, ille
legat. ¶ *P.* vtinā nos legamur, vos legamini, illi legant.
¶ *Subiunctiuo mō*, tpe p̄senti, cū ego legar, tu legar;
v^l legat, ille legat. ¶ *P.* cū nos legamur, vos legami, illi
legant. ¶ *P.* *imp̄fctō*, cū ego legerer, tu legerer; v^l le-
gerere, ille legeret. ¶ *P.* cū nos legeremur, vos legeremini,
illi legerent. ¶ *P.* *pfctō*, cū ego lectus sim vel fue-
rim, tu lectus sis vel fueris, ille lectus sit vel fuerit. ¶ *P.*
cū nos lecti sim⁹ vel fuerim⁹, vos lecti sitis vel fueri-
tis, illi lecti sint vel fuerint. ¶ *P.* *plus q̄* *pfctō*, cū ego
lectus essem vel fuissem, tu lectus esses v^l fuisses, ille
lectus esset vel fuisset. ¶ *P.* cū nos lecti essemus vel fu-
issem⁹, vos lecti essetis v^l fuissetis, illi lecti essent vel

fuissent. Futuro, cū vel vbi ego lectus ero vel fuero,
 tu lectus eris vñ fueris, ille lectus erit vñ fuerit. P. cum
 nos lecti erim⁹ vñ fuerim⁹, vos lecti eritis vel fueritis,
 illi lecti erūt vel fuerint. ¶ Infinitiuo mō, sine nume-
 ris ⁊ psonis, tpe presenti ⁊ pterito impfecto, legi. P. tō
 pfecto ⁊ plus q̄ pfecto, lectū esse vñ fuisse. Futuro, le-
 ctū iri. Quot participia trahunt ab hoc vbo passiuo?
 Duo. Que? Preteritū ⁊ futurū. Da pteritū, vt lectus.
 Da futurū, vt legēdus. Lect⁹ vnde format⁹? Ab vltimo
 supino. Quō? Lectu, addita s, fit lectus. Legēdus vn-
 de formatur? A gō sui presentis participij. Quomō-
 do? Legēs legentis, tis in dus fit legendus.

Audio audis audit. Audiri audiisti audirit. Au-
 di audiat. Audire. Audiuisse. Audiēdi audiēdo
 audiendū. Auditū auditu. Audiēs auditorus.
 ¶ Ego audio, tu audis, ille audit. P. nos audim⁹, vos
 auditis, illi audiūt. P. tō impfecto, ego audiebā, tu au-
 diebas, ille audiebat. P. nos audiebam⁹, vos audieba-
 tis, illi audiebāt. P. tō pfecto, ego audiui, tu audiuisti,
 ille audiuit. P. nos audiui⁹, vos audiuistis, illi audi-
 uerūt vñ audiuere. P. tō plus q̄ pfecto, ego audierā,
 tu audieras, ille audierat. P. nos audieram⁹, vos
 audieratis, illi audierāt. Futuro, ego audia, tu audi-
 es, ille audiet. P. nos audiem⁹, vos audietis, illi audi-
 ent. ¶ Impatiuo mō, tpe p̄senti, ad secūdā ⁊ tertīā p̄-
 sonā, audi tu, audiat ille. P. audiam⁹ nos, audite vos,
 audiāt illi. Futuro, audito tu, audito ille. P. auditote
 vos, audiūto illi. ¶ Optatiuo mō, tpe p̄senti ⁊ p. tō im-
 pfecto, vtinā ego audirē, tu audires, ille audiret. P. tō
 vtinā nos audirem⁹, vos audiret⁹, illi audirēt. P. tō p̄-
 pfecto ⁊ plus q̄ pfecto, vtinā ego audiuissem, tu audi-
 uisses, ille audiuisset. P. vtinā nos audiuissemus, vos
 audiuissetis, illi audiuissent. Futuro, vtinā ego audia,
 tu audias, ille audiat. P. vtinā nos audiam⁹, vos au-

diatis, illi audiāt. ¶ Subiunctiuo mō, tēpore p̄senti, cū
ego audiā, tu audias, ille audiat. P. cū nos audiam⁹,
vos audiatis, illi audiāt. P. tō imp̄fecto, cū ego audi-
rē, tu audires, ille audiret. P. cū nos audirem⁹, vos au-
dieretis, illi audirēt. P. tō p̄fecto, cū ego audiuerim, tu
audiueris, ille audiuerit. P. cū nos audiuerim⁹, vos au-
diueritis, illi audiuerint. P. tō plus q̄ p̄fecto, cū ego au-
diuissem, tu audiuissetis, ille audiuisset. P. cū nos audi-
uissem⁹, vos audiuissetis, illi audiuisset. Futuro, cū v̄l
vbi ego audiuerō, tu audiueris, ille audiuerit. P. cum
nos audiuerimus, vos audiueritis, illi audiuerint.

¶ Infinitiuo mō, sine numeris ⁊ p̄sonis, tēpore p̄senti
⁊ p̄terito imp̄fecto, audire. P. tō p̄fecto ⁊ plus q̄ p̄fec-
to, audiuisse. Futuro, auditū ire vel auditurum esse.

¶ Verūdia vel p̄ticipialia noīa sunt h̄: audiēdi, audi-
endo, audiēdū. ¶ Supīna sunt, auditū, auditu. Quos
p̄ticipia trahunt ab h̄ verbo actiuo? Duo. Quē? Pre-
sētis tēporis ⁊ futuri. Da p̄sētis, vt audiēs. Da futu-
ri, vt auditur⁹. Audiēs vnde format⁹? A p̄ima p̄sona
p̄teriti imp̄fecti indicatiui modi. Quō? Audiēbā, bā
in ns, fit audiēs. Auditur⁹ vnde format⁹? Ab vltimo sui
pino. Quō? Auditū, addita rus fit auditurus.

Actiuo audiris v̄l audire audis. Audit⁹ sum, es,
est. Audire audias. Audiri. Audit⁹ ⁊ audiēdus.
¶ Ego audior, tu audiris v̄l audire, ille audit.
P. nos audimur, vos audimini, illi audiunt. P. tō imp̄-
fecto, ego audiebar, tu audiebar⁹, v̄l audiebar, ille audiebat.
P. nos audiebamur, vos audiebamini, illi audiebant.
P. tō p̄fecto, ego audit⁹ sum v̄l fui, tu audit⁹ es v̄l fui-
isti, ille audit⁹ est v̄l fuit. P. nos auditi sum⁹ v̄l fuim⁹,
vos auditi estis v̄l fuistis, illi auditi sunt fuerūt v̄l fue-
re. P. tō plus q̄ p̄fecto, ego audit⁹ erā v̄l fuerā, tu au-
ditus eras v̄l fueras, ille audit⁹ erat v̄l fuerat. P. nos
auditi eram⁹ v̄l fueram⁹, vos auditi eratis v̄l fueratis.

illi auditi erāt v̄l fuerāt. Futuro, ego audiar, tu audieris vel audiere, ille audiet. P. nos audiemur, vos audiemini, illi audient. ¶ Impatiuo mō, tēpore p̄senti, ad secundā z tertiā p̄sonā, audire tu, audiat ille, P. audiamur nos, audimini vos, audiant illi. Futuro, auditor tu, auditor ille. P. audiminoz vos, audiuntoz illi. ¶ Optatiuo mō, tēpore p̄senti z p̄tō imp̄fecto, vtinā ego audirer, tu audireris v̄l audirere, ille audiretur. P. vtinā nos audiremur, vos audiremini, illi audirentur. P̄tō p̄fecto z plus q̄ p̄fecto, vtinā ego audit⁹ essem v̄l fuisset, tu audit⁹ esses vel fuisses, ille audit⁹ esset v̄l fuisset. P. vtinā nos auditi essem⁹ vel fuisset⁹ m⁹, vos auditi essetis v̄l fuissetis, illi auditi essent vel fuissent. Futuro, vtinā ego audiar, tu audiaris v̄l audiare, ille audiat. P. vtinā nos audiamur, vos audiamini, illi audiant. ¶ Subiūctiuo mō, tēpore p̄senti, cum ego audiar, tu audiaris vel audiare, ille audiat. P. cū nos audiamur, vos audiamini, illi audiant. P̄tō imp̄fecto, cū ego audirer, tu audirer⁹ v̄l audirer⁹, ille audiret. P. cū nos audiremur, vos audiremini, illi audirentur. P̄tō p̄fecto, cū ego auditus sim v̄l fuerim, tu auditus sis v̄l fueris, ille audit⁹ sit v̄l fuerit. P. cū nos auditi sim⁹ v̄l fuerim⁹, vos auditi sitis v̄l fueritis, illi auditi sint v̄l fuerint. P̄tō plus q̄ p̄fecto, cū ego audit⁹ essem v̄l fuisset, tu audit⁹ esses v̄l fuisses, ille audit⁹ esset v̄l fuisset. P. cū nos auditi essem⁹ v̄l fuisset⁹, vos auditi essetis v̄l fuissetis, illi auditi essent v̄l fuissent. Futuro, cū v̄l v̄bi ego audit⁹ ero v̄l fuero, tu auditus eris v̄l fueris, ille audit⁹ erit v̄l fuerit. P. cū nos auditi erim⁹ v̄l fuerim⁹, vos auditi eritis v̄l fueritis, illi auditi erūt v̄l fuerint. ¶ Infinitiuo mō, sine numeris z p̄sonis, tēpore p̄senti z p̄terito imp̄fecto, audiri. P̄tō p̄fecto z plus q̄ p̄fecto, auditū eē v̄l fuisse. Futuro, auditū iri. Quot participia trahunt ab h̄ verbo passiuoz

Duo. Que? **T**eriteritū z futurū. Da pteritū, vt audit⁹.
Da futurū, vt audiendus. Audir⁹ vnde format⁹? Ab vl-
timo supino. Quō? Auditu, addita s, fit audit⁹. Audi-
end⁹ vnde format⁹? A gto sui pſentis participij. Quō?
Audiens audiēris, tis in dus, fit audiendus.

SAm es est. Fui fuisti fuit. Sis vel es sit. Esse fuisse
se. Gerūdijs caret z supinis, habet duo picipia,
que sunt ens z futur⁹. Ego sum, tu es, ille est. P.
nos sumus, vos estis, illi sunt. Preterito impfecto,
ego erā, tu eras, ille erat. P. nos eram⁹, vos eratis, il-
li erant. Pto pfecto, ego fui, tu fuisti, ille fuit. P. nos
fui⁹, vos fuistis, illi fuerūt vel fuere. Pto plus q̄ p-
fecto, ego fuerā, tu fueras, ille fuerat. P. nos fueram⁹,
vos fueratis, illi fuerant. Futuro, ego ero, tu eris, ille
erit. P. nos erim⁹, vos eritis, illi erūt. ¶ Imperatiuo
mō, tēpore pſenti, ad secūdā z tertīā psonā, sis vel es
tu, sit ille. Plr, sim⁹ nos, este vos, sint illi. Futuro, esto
tu, esto ille. P. sim⁹ nos, estote vos, sunt illi. ¶ Opta-
tiuo mō, tēpore pſenti z pterito impfecto, vtinā ego
essem, tu esses, ille esset. P. vtinā nos essem⁹, vos esse-
tis, illi essent. Pto pfecto z plus q̄ pfecto, vtinā ego
fuissem, tu fuisses, ille fuisset. P. vtinā nos fuissemus,
vos fuissetis, illi fuissent. Futuro vtinā ego sim, tu sis,
ille sit. P. vtinā nos sim⁹, vos sitis, illi sint. ¶ Subiun-
ctiuo mō, tēpore pſenti, cū ego sim, tu sis, ille sit. P. cū
nos sim⁹, vos sitis, illi sint. Pto ipfecto, cū ego essem,
tu esses, ille esset. P. cū nos essem⁹, vos essetis, illi es-
sent. Pto pfecto, cū ego fuerim, tu fueris, ille fuerit.
P. cū nos fuerim⁹, vos fuerit⁹, illi fuerint. Pto plus q̄
pfecto, cū ego fuissem, tu fuisses, ille fuisset. P. cū nos
fuissemus, vos fuissetis, illi fuissent. Futuro, cū vel vbi
ego fuero, tu fueris, ille fuerit. P. cū nos fuerim⁹, vos
fueritis, illi fuerint. ¶ Infinitiuo mō, sine numeris et
pſonis, tēpore pſenti z pterito impfecto, esse. Pto p-

fecto z plus q̄ pfecto, fuisse. Futuro caret. Habet duo
picipia, q̄ sunt, ens z futurus. Ens vñ format? A sc̄da
p̄sona p̄sentis indicatini modi. Quō? Sū es est, in p̄po-
sita n, fit ens. Futur⁹ vñ format? A suo fuis, qđ nō est
in vsu. Quō? Futurum futuri, addita rus, fit futurus.

Volo vis vult. Volui voluisti voluit. Velle, vos
luisse. Volēdi volēdo volendū. Supinis caret.
Habet vnū picipiū, qđ est volēs. Ego volo, tu
vis, ille vult. P. nos volum⁹, vos vultis, illi volūt. P̄tō
imp̄fecto, ego volebā, tu volebas, ille volebat. P. nos
volebam⁹, vos volebat⁹, illi volebāt. P̄tō p̄fecto, ego
volui, tu voluisti, ille voluit. P. nos volum⁹, vos vo-
luist⁹, illi voluerūt vl̄ voluere. P̄tō plus q̄ p̄fecto, ego
voluerā, tu volueras, ille voluerat. P. nos volueram⁹,
vos volueratis, illi voluerāt. Futuro, ego volā, tu vo-
les, ille volet. P. nos volem⁹, vos voletis, illi volent.
Cmpatiuo mō, tēpore p̄senti, ad secundā z tertiam
p̄sonā caret: Licet attamē subiunctiuo p̄ eo vti, velis
tu, velit ille. P. velim⁹ nos, velitis vos, velint illi. In
compositione habet nolit tu. Pluraliter, nolite vos.
Futuro, nolito tu. Pluraliter, nolitote vos.
Copratiuo mō, tēpore p̄senti, z p̄terito imp̄fecto,
vtinā ego vellē, tu velles, ille vellet. P̄tinā nos vel-
lem⁹, vos velletis, illi vellēt. P. p̄fecto z plus q̄ p̄fe-
cto, vtinā ego voluisset, tu voluisset, ille voluisset. P.
vtinā nos voluisset⁹, vos voluissetis, illi voluissent.
Futuro, vtinā ego velim, tu velis, ille velit. P. vtinam
nos velim⁹, vos velitis, illi velint. **C**Subiunctiuo mō,
tēpore p̄senti, cū ego velim, tu velis, ille velit. P. cū
nos velim⁹, vos velitis, illi velint. P̄tō imp̄fecto, cum
ego vellē, tu velles, ille vellet. P. cū nos vellem⁹, vos
velletis, illi vellēt. P̄terito p̄fecto, cum ego volu-
erim, tu volueris, ille voluerit. P. cū nos voluerimus,
vos volueritis, illi voluerint. P̄tō pl⁹ q̄ p̄fecto, cū ego

voluiffem, tu voluiffes, ille voluiffet. P. cū nos voluiff
fem⁹, vos voluiffet⁹, illi voluiffent. Futuro, cū vel vbi
ego voluero, tu voluer⁹, ille voluerit. P. cū nos volue
tum⁹, vos voluerit⁹, illi voluerint. ¶ Infinitiuo mō, si
ne numer⁹ z psonis, tēpore pſenti, z pterito iperfecto,
velle. Pto pfecto z plus q̄ pfecto, voluiffe. Futuro
caret. ¶ Gerūdia sunt h, volēdi, volēdo, volendū.

¶ Supinis caret. Habet vnū participiū qd̄ ē volēs.
Volēs vn̄ format⁹? A prima psona pteriti iperfecti in
dicatiui modi. Quō? Volēbam, bam in ns, fit volens.
Dic malo maui⁹ maui⁹ z malumus, atq; Maluultis
malūt, careat primoz futuro. Dic nolo nō vis nō vult,
ac nolū⁹ adde Nonuultis nolūt. Induperatinū no
li noliteq; format. Nolito generat vel nolitote futur⁹.

Fero fers fert. Tuli tuliffi tulit. Fer ferat. Ferre.
Tuliffi. Ferendi ferendo ferendum. Latum la
tu, ferēs z latur⁹. Ego fero, tu fers, ille fert. P.
nos ferim⁹, vos fertis, illi ferūt. Pto iperfecto, ego fe
rebā, tu ferebas, ille ferebat. P. nos ferebam⁹, vos fe
rebaris, illi ferebāt. Pto pfecto, ego tuli, tu tuliffi, il
le tulit. P. nos tulim⁹, vos tuliffis, illi tulleft vltulere.
Pto plus q̄ pfecto, ego tulerā, tu tuleras, ille tulerat.
P. nos tuleram⁹, vos tulerat⁹, illi tulerāt. Futuro, ego
ferā, tu feres, ille feret. P. nos ferem⁹, vos feret⁹, illi fe
rēt. ¶ Impatiuo mō, tēpore pſenti, ad secūdā z tertiā
pſonā, fer tu, ferat ille. P. feram⁹ nos, ferte vos, ferant
illi. Futuro ferto tu, ferto ille. P. fertote vos, ferūto il
li. ¶ Opratiuo mō, tēpore pſenti, z pterito iperfecto,
vtinā ego ferrē, tu ferres, ille ferret. P. vtinā nos ferre
m⁹, vos ferret⁹, illi ferrēt. Pto pfecto z plus q̄ perfe
cto, vtinā ego tuliffem, tu tuliffes, ille tuliffet. P. vtinā
nos tuliffem⁹, vos tuliffet⁹, illi tuliffent. Futuro, vtinā
ego ferā tu feras, ille ferat. P. vtinā nos feram⁹, vos fe
rat⁹, illi ferāt. ¶ Subiūctiuo mō, tēpore pſenti, cū ego

ferā, tu feras, ille ferat. P. cū nos feram⁹, vos feratis, illi ferāt. P. tō iperfecto, cū ego ferrē, tu ferres, ille ferret. P. cū nos ferrem⁹, vos ferret⁹, illi ferret⁹. P. tō perfecto, cū ego tuleri, tu tuler⁹, ille tulerit. P. cū nos tulerim⁹, vos tulerit⁹, illi tulerint. P. tō plus q̄ perfecto, cū ego tulissem, tu tulisses, ille tulisset. P. cū nos tulissemus, vos tulissetis, illi tulissent. Futuro cū vel vbi ego tulerō, tu tuler⁹, ille tulerit. P. cum nos tulerim⁹, vos tulerit⁹, illi tulerint. ¶ Infinitiuo mō, sine numeris z personis, tēpore p̄senti, z p̄terito iperfecto ferrē. P. tō perfecto z plus q̄ perfecto, tulisse. Futuro, latū ire v̄l latuz esse. ¶ Gerūdia v̄l participialia noīa sunt h̄: Ferēdi, ferēdo, ferēdū. ¶ Supina, latū latu. Quot participia trahunt ab h̄ v̄bo actiuo? Duo. Que? ferēs z latur⁹. Ferēs vñ format⁹? A p̄ia persona p̄teriti imperfecti idicatiui modi. Quō? Ferēbā, bam in ns, fit ferēs. Latur⁹ vñ format⁹? Ab vltio supino, latū latu, ad

Feror ferris v̄l ferre ferf, (dita rus, fit latur⁹. lat⁹ sum es est, ferre ferat, ferri, lat⁹, z ferendus. ¶ Ego feror, tu ferr⁹, v̄l ferre, ille ferf. P. nos ferimur, vos ferimini, illi ferunt. P. tō ip. ego ferebar, tu ferebar⁹, v̄l ferebar⁹, ille ferebat. P. nos ferebamur, vos ferebam⁹, illi ferebant. P. tō perfecto, ego lat⁹ sum vel fui, tu lat⁹ es v̄l fuisti, ille lat⁹ est v̄l fuit. P. nos lati sum⁹ v̄l fuim⁹, vos lati estis vel fuistis, illi lati sunt fuerūt v̄l fuere. P. tō plus q̄ perfecto, ego lat⁹ erā v̄l fuerā, tu lat⁹ eras v̄l fueras, ille latus erat v̄l fuerat. P. nos lati eram⁹ v̄l fueram⁹, vos lati eratis v̄l fueratis, illi lati erāt v̄l fuerāt. Futuro, ego ferar, tu ferer⁹, v̄l ferere, ille feret. P. nos feremur, vos feremi, illi ferent. ¶ Imperatiuo mō, tēpore p̄senti, ad secūdā z tertiam personā, ferre tu, ferat ille. P. feramur nos, ferimi vos, ferant illi. Futu. fertor tu, fertor ille. P. feriminoz vos, feruntor illi. ¶ Optatiuo mō, tēpore p̄senti, z p. tō iperfecto, vtinā ego ferrer, tu ferrer⁹, v̄l ferrere, ille ferreret.

P. vtinā nos ferremur, vos feremī, illi ferent. **Ptō** p-
fecto z plus q̄s perfecto, vtinā ego lat⁹ essez v̄l fuissetz,
tu lat⁹ esses v̄l fuissetz, ille lat⁹ esset v̄l fuisset. **P.** vtinā
lati essem⁹ v̄l fuissetm⁹, vos lati essetis v̄l fuissetz, illi
lati essent vel fuissent. **Futuro**, vtinā ego ferar, tu fera-
r⁹ v̄l ferar⁹, ille ferar⁹. **P.** vtinā nos ferāur, vos feramī,
illi ferant. ¶ **Subiunctiuo mō**, tēpore p̄senti, cū ego fe-
rar, tu feraris vel ferare, ille ferar⁹. **P.** cū nos feramur,
vos feramī, illi ferant. **Ptō** ip. cū ego ferrer, tu ferrer⁹
vel ferrere, ille ferret. **Pluraliter**, cum nos ferremur,
vos feremini, illi ferret. **Ptō** p̄fecto, cū ego latus sim
v̄l fuerim, tu lat⁹ sis v̄l fueris, ille lat⁹ sit v̄l fuerit. **P.**
cū nos lati sim⁹ v̄l fuerim⁹, vos lati sit⁹ v̄l fuerit⁹, illi
lati sint v̄l fuerit. **Ptō** plus q̄s p̄fecto, cū ego lat⁹ essez
v̄l fuissetz, tu lat⁹ esses v̄l fuissetz, ille lat⁹ esset v̄l fuisset.
P. cū nos lati essem⁹ v̄l fuissetm⁹, vos lati essetis vel
fuissetz, illi lati essent v̄l fuissent. **Futuro**, cum vel vbi
ego lat⁹ ero v̄l fuero, tu lat⁹ eris v̄l fuer⁹, ille lat⁹ erit
fuerit. **P.** cū nos lati erim⁹ v̄l fuerim⁹, vos lati eritis
v̄l fuerit⁹, illi lati erūt v̄l fuerit. ¶ **Infinitiuo mō**, sine
numeris z p̄sonis, tēpore p̄senti, z ptō ip̄fecto, ferri.
Ptō p̄fecto z plus q̄s p̄fecto latū eē v̄l fuisse. **Futuro**,
latū iri. **Quot** p̄ticipia trahūt ab h̄ v̄bo passiuo? **Duo**.
Que? Lat⁹ z ferēdus. **Lat⁹** vñ format⁹? **Ab** vltimo su-
pino. **Quō?** Latu, addita s, fit lat⁹. **Ferēdus** vñ fo:ma-
tur⁹? **A** ḡtō sui p̄senti p̄ticipij. **Quō?** Ferēs ferēt⁹, tis in-

Edo es est, edi edisti edit, ede (dus, fit ferēdus.
v̄l es edat, esse, edisse, edēdi edēdo edēdū, e s̄z
esu, v̄l estū estu, edēs v̄l esuriēs. **Inuenies** estur-
t edunt, z edi infiniti vox passiuē dicta. **Inuenies** etiā
plura in t̄tjis p̄sonis: **Elim** nāq̄s totū v̄bū passiuē etiā
flectabat. ¶ **Ego** edo, tu es, ille est. **P.** nos edim⁹, vos
edit⁹ v̄l estis, illi edūt. **Ptō** ip̄fecto, ego edebā, tu ede-
bas, ille edebat. **P.** nos edebam⁹, vos edebat⁹, illi ede-
bāt. **Ptō** p̄fecto, ego edi, tu edisti, ille edit. **P.** nos edi-

edo z comes vt edo edes, variat p oēs voces. Plau-
 tus, teste Nonio, qđ ebibit qđ comest. Tullius in Horten-
 tensio: Que sepe ipse comest. Et p P. Sextio: Ut bo-
 na solus comesset. Idē p L. Flacco: Quasi bona com-
 esse Rome nō liceret. Plinius qđ post Tullium: Esurire
 credit z comesse semē ptulit. xviii. lib. Veteres edere
 dicebāt z cōedere. Posteri nō esse comesse, auctor etiā
 Seruius, z exempla ostendunt.

E is it. Qui iuisti iuit. Eat. ire, iuisse. Eundi eun-
 do eundū. Itū itu. Iens z itur. ¶ Ego eo, tu is
 ille it. Pst, nos imus, vos itis, illi eūt. Pto iperfe-
 cto, ego ibā, tu ibas, ille ibat. P. nos ibamus, vos ibatis,
 illi ibāt. Pto pfecto, ego iui, tu iuisti, ille iuit. P. nos iui-
 mus, vos iuistis, illi iuerūt vl' iuere. Pto plus qđ pfecto,
 ego iuerā, tu iueras, ille iuerat. P. nos iueramus, vos
 iueratis, illi iuerāt. Futuro, ego ibo, tu ibis, ille ibit. P.
 nos ibimus, vos ibitis, illi ibūt. ¶ Impatiuo mō, tēpore
 p̄senti, ad scđaz z ttiā psonā, i tu, eat ille. P. eamus nos,
 ite vos, eāt illi. Futuro, ito tu, ito ille. P. Itote vos, eū-
 to illi. ¶ Optatiuo mō, tēpore p̄senti z pto iperfecto,
 vtinā ego irē, tu ires, ille iret. P. vtinā nos iremus, vos
 iretis, illi irēt. Pto pfecto z plus qđ pfecto, vtinā ego
 iuissem, tu iuisses, ille iuisset. P. vtinā nos iuissemus,
 vos iuissetis, illi iuissent. Futuro, vtinā ego eam, tu eas,
 ille eat. P. vtinā nos eamus, vos eatis, illi eant. ¶ Sub-
 iunctiuo mō, tempore p̄senti, cū ego eā, tueas, ille eat.
 P. cū nos eamus, vos eatis, illi eāt. Pto iperfecto, cū
 ego irē, tu ires, ille iret. P. cū nos iremus, vos iretis, il-
 li irent. Pto pfecto, cū ego iuerim, tu iueris, ille iuerit.
 P. cū nos iuerimus, vos iueritis, illi iuerint. Pto plus qđ
 pfecto, cū ego iuissem, tu iuisses, ille iuisset. Pluraliter
 cum nos iuissemus, vos iuissetis, illi iuissent. Futuro,
 cum vel vbi ego iuero, tu iueris, ille iuerit. Pst cū nos
 iuerimus, vos iueritis, illi iuerint. ¶ Infinitiuo mō, sine

numerus et personis, tempore presenti et pro imperfecto, ire.
 Pro perfecto et plus quam perfecto, iuisse. Futuro itum ire vel
 iturum esse. Et advertendum hunc locum ostendere atque asse-
 rere Prisciani sententiam, quod videlicet supinum in unum acce-
 pto verbo infinito, quod est ire, facit infinitum futuri, ut
 oratum ire: frequenter tamen antiquissimi oraturum esse, pro oratum
 ire dicebant: pro eodem ergo dicebant oratum ire et oraturum esse
 Priscianus accepit, et recte quidem, ut huius locum ostendit. Ge-
 rundia sunt huius, eundi, eundo, eundum. Supina sunt itum,
 itum, itum est vel fuit. Quidam: Itum est in viscera terre. Quot
 participia trahuntur ab huius verbo neutro. Duo: Que? Iens et
 iturum. Iens vnde format? A prima persona preteriti imper-
 fecti indicativi modi. Quomodo? Iba, bam in nos, et addita e,
 fit iens, quod nisi compositum in neutro non reperi. Iturum vnde for-
 mat? Ab ultimo supino. Quomodo? Itu, addita rus fit iturum.

Gaudere gaudes gaudet, gauisus sum vel fui, gau-
 isus es vel fuisti, gauisus est vel fuit, gaude gau-
 deat, gaudere gauisum esse vel fuisse, gaudendi
 gaudendo gaudendum, gauisum gauisum, gaudens gauisus
 et gauisurum. Ego gaudeo, tu gaudes, ille gaudet. Pro-
 nos gaudemus, vos gaudetis, illi gaudet. Pro imperfecto,
 ego gaudebam, tu gaudebas, ille gaudebat. Pro nos gau-
 debamus, vos gaudebatis, illi gaudebant. Pro perfecto,
 ego gauisus sum vel fui, tu gauisus es vel fuisti, ille gau-
 isus est vel fuit. Pro nos gauisi sumus vel fuimus, vos gau-
 isi estis vel fuistis, illi gauisi sunt fuerunt vel fuerunt. Pro plus
 quam perfecto, ego gauisus eram vel fueram, tu gauisus eras
 vel fueras, ille gauisus erat vel fuerat. Pro nos gauisi era-
 mus vel fueramus, vos gauisi eratis vel fueratis, illi gau-
 isi erant vel fuerant. Futuro, ego gaudebo, tu gaudebis, il-
 le gaudebit. Pro nos gaudebimus, vos gaudebitis, illi
 gaudebunt. Impatiuo modo, tempore presenti, ad secundam
 et tertiam personam, gaude tu, gaudeat ille. Pro gaudeamus
 nos, gaudete vos, gaudeant illi. Futuro, gaudeo tu,

gaudeto ille. P. gaudetote vos, gaudēto illi. ¶ Opta-
 tiuo mō, tēpore p̄senti, z ptō īperfecto, vtinā ego gau-
 derē, tu gauderes, ille gauderet. P. vtinā nos gaude-
 rem⁹, vos gauderet⁹, illi gauderēt. P̄tō p̄fecto z plus
 q̄ p̄fecto, vtinā ego gauisus essem v̄l fuisset, tu gau-
 isus esses v̄l fuisset, ille gauisus esset v̄l fuisset. P. vti-
 nā nos gauisi essem⁹ v̄l fuisset⁹, vos gauisi essetis v̄l
 fuisset⁹, illi gauisi essent v̄l fuissent. Futuro, vt. nā ego
 gaudeā, tu gaudeas, ille gaudeat. P. vtinā nos gaude-
 am⁹, vos gaudeatis, illi gaudeāt. ¶ Subiūctiuo mō,
 tēpore p̄senti, cū ego gaudeā, tu gaudeas, ille gaude-
 at. P. cum nos gaudeamus, vos gaudeatis, illi gaude-
 ant. P̄tō īperfecto, cū ego gauderē, tu gauderes, ille
 gauderet. P. cū nos gauderem⁹, vos gauderetis, illi
 gauderēt. P̄tō p̄fecto, cū ego gauisus sim vel fuerim,
 tu gauisus sis vel fueris, ille gauisus sit v̄l fuerit. P. cū
 nos gauisi sim⁹ v̄l fuerim⁹, vos gauisi sitis v̄l fueritis,
 illi gauisi sint v̄l fuerint. P̄tō plus q̄ p̄fecto, cū ego
 gauisus essem v̄l fuisset, tu gauisus esses v̄l fuisset, il-
 le gauisus esset v̄l fuisset. P. cū nos gauisi essemus v̄l
 fuisset⁹, vos gauisi essetis vel fuissetis, illi gauisi es-
 sent v̄l fuissent. Futuro, cū vel vbi ego gauisus ero v̄l
 fuero, tu gauisus eris v̄l fueris, ille gauisus erit v̄l fue-
 rit. P. cū nos gauisi erim⁹ v̄l fuerim⁹, vos gauisi eritis
 v̄l fueritis, illi gauisi erūt v̄l fuerint. ¶ Infinitiuo mō,
 sine numer⁹ z p̄sonis, tpe p̄senti z ptō īperfecto gau-
 dere. P̄tō p̄fecto z plus q̄ p̄fecto, gauisum eē v̄l fuis-
 se. Futuro gauisum ire. ¶ Verūdiā v̄l p̄ticipialia noīa
 sunt h̄: Gaudēdi gaudēdo gaudendū. ¶ Supina sunt,
 gauisum gauisu. Quot p̄ticipia trahunt ab h̄ v̄bo neu-
 tropassiuo? Tria. Quae? Gaudēs, gauisus, z gauisur⁹.
 Gaudēs v̄n̄ format? Triā p̄sona p̄teriti īperfecti in-
 dicatiui modi. Quō? Gaudebā, bā ī ns fit gaudēs. Ga-
 uisus v̄n̄ format? Ab v̄ltio supino. Quō? Gauisu, addi

ta s, fit gauisus. Gauisurus vñ format. Ab eodē vltio
supino gauisu, addita rus, fit gauisurus.

Fo fit fit. Fact⁹ sum es est. Si fiat. Fieri. Factū
eē vñ fuisse. Factu z fact⁹. Ego fio, tu fis, ille fit.
P. nos fim⁹, vos fit⁹, illi fiūt. Pto impfecto, ego
fiebā, tu fiebas, ille fiebat. P. nos fiebam⁹, vos fiebat⁹
illi fiebāt. Pto pfecto, ego fact⁹ sum vñ fui, tu fact⁹ es
vñ fuisti, ille fact⁹ est vñ fuit. P. nos facti sum⁹ vñ fui-
m⁹, vos facti estis vñ fuistis, illi facti sunt fuerūt vñ fue-
re. Pto plus q̄ pfecto, ego fact⁹ erā vñ fuerā, tu fact⁹
eras vñ fueras, ille fact⁹ erat vñ fuerat. P. nos facti era-
m⁹ vñ fueram⁹, vos facti eratis vñ fueratis, illi facti e-
rāt vñ fuerāt. Futuro, ego fiā, tu fies, ille fiet. P. nos fie-
m⁹, vos fietis, illi fiet. ¶ Impatiuo mō, tēpore p̄senti,
ad scōdam z tertiā personā, si tu, fiat ille. P. fiam⁹ nos,
fite vos, fiāt illi. Futuro, fito tu, fito ille. P. fitore vos,
fiunto illi. ¶ Optatiuo mō, tēpore p̄senti, z pto iperfe-
cto, vtinā ego fierē, tu fieres, ille fieret. P. vtinā nos fi-
erem⁹, vos fieret⁹, illi fierēt. Pto pfecto z plus q̄ pfe-
cto, vtinā ego fact⁹ essem vñ fuisset, tu fact⁹ esses vñ
fuisses, ille fact⁹ esset vñ fuisset. P. vtinā nos facti esse-
m⁹ vñ fuissetm⁹, vos facti esset⁹ vñ fuisset⁹, illi facti es-
sent vel fuissent. Futuro, vtinā ego fiā, tu fias, ille fiat.
P. vtinā nos fiam⁹, vos fiatis, illi fiāt. ¶ Subiūctiuo
mō, tpe p̄senti, cū ego fiā, tu fias, ille fiat. P. cū nos fia-
m⁹, vos fiat⁹, illi fiāt. Pto iperfecto, cū ego fierē, tu fie-
res, ille fieret. P. cū nos fierem⁹, vos fieret⁹, illi fierēt.
Pto pfecto, cū ego fact⁹ sim vñ fuerim, tu fact⁹ sis vel
fuer⁹, ille fact⁹ sit vñ fuerit. P. cū nos facti sim⁹ vñ fue-
rim⁹, vos facti sitis vñ fueritis, illi facti sint vñ fuerint.
Pto plus q̄ pfecto, cū ego fact⁹ essem vñ fuisset, tu
factus esses vñ fuisses, ille fact⁹ esset vel fuisset. P. cū
nos facti essem⁹ vñ fuissetm⁹, vos facti essetis vñ fuissete-
tis, illi facti essent vel fuissent. Futuro, cū vñ vbi ego fa-
ctus ero vñ fuero, tu fact⁹ eris vñ fueris, ille fact⁹ eris

vlfuerit. P. cū nos facti erim⁹ vel fuerim⁹, vos facti
 eritis vlfueritis, illi facti erūt vel fuerint. ¶ In finiti-
 uo mō, sine numer⁹ z psonis, tpe p̄senti z p̄tō ip̄fectō,
 fieri. P̄tō p̄fecto z plus q̄ p̄fecto, factū esse vlfuisse.
 Futuro, factū iri. ¶ Serundia nō h̄z, licet Diomedes
 dederit. Supinū est factū, significatiōe vcz. Quot par-
 ticipia trahunt ab h̄ vbo neutropassiuo? Anū, vcz fa-
 ctus: h̄c̄s eim̄ nō reperit. Factur⁹ venit a facio. Futur⁹
 vbo a sum es est: sicut abfutur⁹ ab absūm, defutur⁹ a de-
 sum. Fact⁹ vñ format⁹? A factu vltio supino, addita s

Ego memini, tu meministi, ille me⁹ (fit factus.
 minit. P. nos meminim⁹, vos meministis, illi me-
 minerūt vlfeminere. P̄tō plus q̄ p̄fecto, ego
 meminera, tu memineras, ille meminerat. P. nos me-
 mineram⁹, vos memineraatis, illi memineraat. Futuro
 impatiui, memēto. P. mementote. P̄tō p̄fecto z plus
 q̄ p̄fecto optatiui, vtinā ego meminissem, tu meminif-
 ses, ille meminisset. P. vtinam nos meminissem⁹, vos
 meminissetis, illi meminissent. P̄tō p̄fecto subiūctiui,
 cū ego meminerim, tu memineris, ille meminerit. P.
 cū nos meminerim⁹, vos meminerit⁹, illi meminerint.
 P̄tō pl⁹ q̄ p̄fecto, cū ego meminissem, tu meminisses,
 ille meminisset. P. cū nos meminissem⁹, vos meminif-
 setis, illi meminissent. Futuro, cū vel vbi ego memine-
 ro, tu memineris, ille meminerit. P. cū nos memineri-
 mus, vos meminerit⁹, illi meminerint. In finitiuo, p̄tō
 p̄fecto z plus q̄ p̄fecto meminisse.

Verbo impersonali, modi indicatiui, tēpore p̄senti,
 itur. P̄tō imp̄fecto, ibať. P̄tō p̄fecto, itū ē vel
 fuit. P̄tō plus q̄ p̄fecto, itū erat vlfuerat. Fu-
 ibit. Impatiuo mō, tpe tm̄ p̄senti, eať. Optatiuo in-
 stantis z ip̄fecti, vtinā ireť. P̄tō p̄fecto z plus q̄ p̄-
 fecto, vtinā itū esset vlfuisset. Futuro, vtinā eať. Sub-
 iunctiuo instantis, cū eať. P̄tō imp̄fecto, cū ireť. P̄tō

perfecto, cū itū sit v'l fuerit. P'tō plus q̄ p'fecto, cum
itū esset v'l fuisset. Futuro, cū v'l vbi itū erit v'l fuerit.
Infinitiuo instātis tēporis z p'teriti ip'fecti iri. P'tō
p'fecto z plus q̄ p'fecto, itū esse v'l fuisse. Futuro, itū
iri. Diomedes infiniti futurū nō p'hibet, Phocas autē
a cūctis ipersonalib' id aufert, z futuro iperatiui z in-

I Adicatiuo, penitet me, te, illum. Nos, (finitiui.
vos, illos. P'tō ip'fecto, penitebat. P'eterito per
fecto, penituit. P'tō plus q̄ p'fecto, penituerat. Fu-
turo, penitebit. Impatiuo, tēpore tm̄ p'senti, peniteat.
Optatiuo instātis tēporis z p'teriti ip'fecti, vtinā pe-
niteret. P'tō p'fecto z plus q̄ p'fecto, vtinā penituisset,
Futuro, vtinā peniteat. Subiūctiuo instātis cū peni-
teat. P'tō ip'fecto. cū peniteret. P'tō p'fecto, cū peni-
tuerit. P'tō plus q̄ p'fecto, cū penituisset. Futuro, cū
v'l vbi penituerit. Infinitiuo instāti z p'teriti ip'fecti,
penitere. P'tō p'fecto z plus q̄ p'fecto, penituisse. Diom̄.

Defectiuoz q̄rundā v'boz declinatiōes.

Optatiuo mō, tēpore p'senti z p'terito ip'fecto, vti
nā forem, fores, foret. P. vtinā forent. Sic z subiūctiuo
mō, tēpore p'senti z p'tō ip'fecto. Infinitiuo mō, tpe
futuro, fore. **I**nsit v'bu ē p'sone tertie, tēporis p'ntis
z p'teriti perfecti. Addūt quidā insiūt z insio. **Q**ues-
so, in p'li q̄simus habet per i, nō per u, teste Manutio.
Inquio seu inquā, inquis, inquit. P. inquiūt. P'tō p'
fecto, inquit. Futuro, inquires, inquiet. **I**mperatiuo
inque, inquit. Futuro optatiui z presentī subiuncti-
ui, inquit. Participium, inquiens. **A**usim, ausis,
ausit. P. ausint. Ledo secunde p'sone, h' est, dic vel da
in iperatiuo. P. cedite. **F**aro faris farit. P. farunt.
Futuro optatiui z p'senti subiūctiui farint. **A**io ais
ait. P. aiūt. P'tō ip'fecto, aiebā aiebasaiebat. P. aie-
bam' aiebatis aiebāt. P'tō p'fecto, ait. Apud Augusti-
nū in tertio academicoz. Legit etiā ausi, cū inq̄r: Ete

num numē aliqd aisti solū posse ostēdere hōi qd sit ve-
rū. Idē alibi posuit aistis. Futuro, aies. Impatiuo, ai.
P. Aiam? Futuro opratiui, vrinā aias aiat. P. aiam? aiant.
Plaut? in rudēte: Proin tu aias vel neges. Sub iunctiuo mō, tēpore pñti, cū aias aiat. P. aiam? aiāt.
Impatiuo, aue. P. auete. Futuro aueto. P. Aueto te.
Infinitiuo, auere. Sic salue z vale declinant. Li-
cero tñ saluebis a' iquū vsus est. Sodes, p si audes.
Sis, pro si vis. C. Lapsis, p cape si vis: sole voces sūt,
vt i oratore Tull. docet. Diescit, lucefcit, nocte scit,
vesperascit, p tettias psonas singulares variant: at pterit? pfectis, z que ab his formant? carent.

Chiaz exercitatio ex Diomede.

Chiaz exercitatio in casus sic variat: Atō casu, numeri singularis, Marcus Porcius Lato dixit literaz radices amaras esse, fructus iucūdiores. Etō casu, Marci Porcij Latonis dictum ferē, literaz radices amaras esse, fructus iucundiores. Dtō casu, Marco Porcio Latoni placuit dicere, literaz radices amaras esse, fructus iucundiores. Acctō casu, Marcum Porciū Latonē dixisse ferūt, literaz radices amaras esse, fructus iucūdiores. Utō casu, o M. Porci Lato tu egregie dixisti, l'az radices amaras esse, fruct? iucūdiores. Abltō, a M. Porcio Latone dictū accepimus, l'az radices amaras esse, fructus iucūdiores.

Periander precepit, nihil pecuniaz grā agendum.

Periandri pceptū est, nihil pecuniarū grā agēdū.

Periandro placuit p̄cipere, nihil pecuniaz gratia agendū. Periandrū p̄cepisse tradūt, nihil pecuniaz grā agendū. S. Periander q̄s grauit p̄cepisti, pecuniaz grā agendū. A. Periandro p̄ceptū didicimus, pecuniarum gratia nihil agendum.

Diogenes dixit, diuitē indoctū ouē eē aureo velle re. Diogenis dictū fertur, diuitē indoctū ouem esse

aureo vellere. Diogeni visum est, diuitē indoctum
ouē esse aureo vellere. Diogenē dixisse accepimus,
diuitē indoctū ouem esse aureo vellere. **D** Diogenes
tu pbelle dixisti, diuitē indoctū ouē esse aureo vellere.
A Diogene dictū ferūt, diuitē indoctū ouē esse aureo
vellere. ¶ **D**ecē precepta.

Deum adora, ⁊ cole totis animi tui viribus.

Anbede vnd eir got mit allē kreffte dyner selē.

Ne assumpseris nomē domini dei tui inuanum.

Du en salt neit int ydel tzonemen denn namen
des heren dyns godes.

Feriatis diebus ne quid vetitum feceris.

Du en salt neit doin op vyrdage of hillige dage
dat verboden is.

Honora parentes tuos, vt fueris longeuus.

Ere dynen alderen op dat du salt lange leuen.

Reminem occideris.

Du en salt niemant doit slain.

Stuprum ne perpetrato.

Du en salt neit by slapē buyssen dē echte stait.

Furtum ne feceris.

Du en salt neit stelen.

Falsus testis ne fueris.

Du en salt geyn valsch getzuych syn.

Uxorem alienam ne appetito.

Eyns anderen wyff en salst du neit begeren.

Alienam rem ne concupiueris.

Ander luyde goit en salst du neit begeren.

¶ **F**ormule salutandi.

Salue magister. Salue pater. Salua sis mater. Sal-
ue condiscipule. Saluete condiscipuli. Saluere vos
iubeo contubernales. Parentū meorū noīe salutē tibi
dico plurimam. Patris mei verbis saluere te iubeo.
Vale magister. Valcte sodales. Deus optimus

maximus diu te seruet incolumem.

Gratulandi formulæ.

Incolumem te rediisse gaudeo. Sanum te huc reuertisse letor. Saluum te adesse vehementer gaudeo. Fortunatum reditum tibi gratulor. Gratulor tibi de sanitate recepta. Gratulor tibi canonicatū. Te nouam tunicam induisse gaudeo. Faxit deus, vt vestimentū istud feliciter deteras. Voluptati mihi ē, q̄ tibi res ex sententia cesserit. Te prime scholasticorū classi ascriptum esse, tuo noīe magnopere letor. Dialectici certaminis victoriam tibi gratulor. Impendio tibi gratulor de musice contentionis victoria. Auctus sum gaudio, q̄ valetudo tecum reuertitur in gratiam.

Formulæ petendi potestatem a magistro quippiam faciendi.

Liceat mihi pace tua charissime preceptor, ob quoddam non leue negociū hodie abesse schola.

Amantissime doctor, fac mihi potestatem eundi domū, eo q̄ ex capite laboro. Fiat optime magister Johanni contubernali meo domi permanēdi facultas, ob aduersam eius valetudinē, qua mutata q̄s primū in scholam, deo duce reuertet. Peto abs te comēatū preceptor, parentū iussu in patriā reuersurus. Liceat Johāni conterraneo meo schola biduo abesse, ob iter quod Harlemam habet. Magister dulcissime noīe p̄ris mei oro te, vt impune liceat fratri meo per hanc frigiditatis intemperie domi remanere. Liceat mihi pace tua hodie domi manere, ob cōiuuiū ibi futurū. Sit mihi facultas hodie in prato laborādi. Ne mihi succēseris venerabilis preceptor, ob triduanā absentiam, q̄ p̄nis negotijs mea refert interesse. Cōcede nobis preceptor in patriā redeundi potestatem. Liceat mihi magister exire curatū corpus. Indulge preceptor fratri meo, vt tantisper absit schola, dum scabie laborat. Paulo febucitanti domi permanere liceat.

Accusandi quēpiā formulę.

Johānes heri schola matutinis horis absuit. Petrus
duabus pomeridianis horis heri magistrū nō audiuit.
Paulus hesternō vesperi i schola nō fuit. Iste plectio
nis tēpore fabulatus est. Ille magistro nos docēte nō
p̄vuit se attentū. Johānes insolēter p̄ ludū cursitavit.
Notavi Comeliū germanici sermonis. Solecismi Jo
hannē notavi. Ille notat⁹ est i probitatis, q̄ mihi pu
gnū incussit. Hic turbas in ludo cōcitavit. Nota Pe
trū affeci, q̄ sacerdotē nō honoravit. Iste nos ludibrio
habuit. Hic mihi ridiculū agnomē dedit. Georgi⁹ ma
ledicēissime tuo honori detraxit. Ille p̄monit⁹ se a no
bis delatū iri, auctoritati magister tue illulit. Imperi
capilli, z illotarū manuū Johannē notavi. Antonius
stulte p̄ dei nomē iuravit. Impudētissimi mēdaciū hūc
accuso. Defero Johānē scortationis. Ille lusit nudius
tertius aleam.

Clucleorū finis.

Johannis Adurmellij ad iuventutē carmen.

Si cupis laudem docilis iuventus,
Scium, Bachum, Veneremq; pelle,
Consequi toto propera decoros
Pectore mores.

Scium citra studium bonarum
Artium, viui est hominis sepulchrum.
Scio contra bene literato

Adors superatur.

Ut graui quondam placuit Latoni,
Nobilis claro sophie magistro,
Vita mortalis similisq; duri
Est homo ferri.

Namq; vti longo tenuatus vsu
Ferreus vomer magis enitescit.
Atq; neglectum subit exeditq;
Scabra rubigo.

Sic homo duros tolerans labores,
Clarus euadit, nitidoq; cultu
Landicat, defes tremit, z sopore
Languet inerti.

Bacchus eneruat generosa membra,
Inijcit menti tenebras, z omnem
Impedit recte rationis vsum
Copia vini.

Quid Dioneæ veneris furores,
Cuius infamis comes est egestas,
Nonne prestringunt oculos, z alme
Lumina mentis?

Rem Venus carpit, minuitq; vires
Corporis, blandis animum implicatum
Vinculis nigras Acherontis imi
Ducit ad vndas.

Asperum prefert animosa virtus
Callis ingressum, sed inire sueto
Pandit aduersis speciosa rebus
Limen olympi.

Iure virtuti nihil antefertur,
Cuius ad lucem neq; margaritum.
Landet, z quicquid populo videtur
Mobile, sordet.

Cedit argentum sophie, nec aurum
Iure confertur, tyris nec ostri
Splendor, z grato viridis colore
Cedit iaspis.

Cordis exculti sapiens Minerva.
Est homo solus similis deorum
Victor z fati sacer, z beatus
Etheris heres.

¶ Finis.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and is mostly mirrored across the page.

